

Jaarverantwoording 2023

Stichting De Hoop
Dordrecht

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1	Jaarverslag	1
1.a	Bestuursverslag	2
1.b	Verslag van de raad van toezicht	3
2	Jaarrekening	4
2.1	Geconsolideerd deel van de jaarrekening 2023	5
2.1.1	Geconsolideerde balans per 31 december 2023	6
2.1.2	Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	8
2.1.3	Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2023	9
2.1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling geconsolideerde jaarrekening	10
2.1.5	Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	15
2.1.6	Geconsolideerd overzicht langlopende schulden ultimo 2023	23
2.1.7	Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023	24
2.2	Enkelvoudig deel van de jaarrekening 2023	27
2.2.1	Enkelvoudige balans per 31 december 2023	28
2.2.2	Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	30
2.2.3	Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2023	31
2.2.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling enkelvoudige jaarrekening	32
2.2.5	Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	33
2.2.6	Enkelvoudig overzicht langlopende schulden ultimo 2023	41
2.2.7	Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023	42
2.3	Vaststelling en goedkeuring	47
3	Overige gegevens	48
3.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	49
3.2	Nevenvestigingen	49
3.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	50
	Bijlagen	53
	Bijlage verantwoordingen subsidies gemeente Dordrecht	54

1 JAARVERSLAG

1.a BESTUURSVERSLAG

Inhoud

Inhoud.....	I
1 Voorwoord.....	II
2 Profiel van de organisatie	II
2.1. Algemene identificatiegegevens	II
2.2. Structuur van De Hoop	II
2.3. Kerngegevens	IV
2.3.i. Doelstelling, kernactiviteiten en nadere typering.....	IV
2.3.ii. Patiënten/cliënten, capaciteit, productie, personeel en opbrengsten	IV
2.3.iii. Werkgebieden	IV
2.4. Samenwerkingsrelaties.....	IV
3 Bestuur, toezicht en medezeggenschap.....	V
3.1. Normen voor goed bestuur – toepassing en naleving (gedrags)codes.....	V
3.2. Samenstelling en bezoldiging Raad van Bestuur	V
3.3. Samenstelling, bezoldiging en werkwijze Raad van Toezicht.....	VI
3.4. Toepassing Governancecode Zorg.....	VI
3.4.i. Waarden en normen	VI
3.4.ii. Invloed belanghebbenden.....	VII
3.4.iii. Inrichting governance.....	VIII
3.4.iv. Goed bestuur	VIII
3.4.v. Verantwoord toezicht.....	VIII
3.4.vi. Continue ontwikkeling.....	VIII
4 Algemeen beleid.....	IX
4.1. Visie, strategie en (meerjaren)beleid	IX
4.2. Gang van zaken en voorgaande verwachtingen.....	IX
4.3. Algemeen beleid en belangrijke gebeurtenissen in het verslagjaar	IX
4.4. Maatschappelijk verantwoord ondernemerschap, waaronder duurzaamheid	IX
4.5. Naleving gedragscodes	X
4.6. Risicoparaagraaf	XI
4.7. Toekomstparaagraaf	XII
5 Bedrijfsvoering.....	XIII
5.1. Cultuur en gedrag	XIII
5.2. Kwaliteitsbeheersing	XIII
5.3. Informatievoorziening in- en extern.....	XIII
5.4. Automatisering	XIV
6 Financieel beleid.....	XIV

1 | Voorwoord

Het jaar 2023 was een relatief goed jaar. We zijn het jaar gestart met een gedegen update van de kennis van het Zorgprestatie­model. Dit heeft, tegen de markttrend in, bijgedragen aan het positieve eindresultaat over 2023. We werken als organisatie in een matrixstructuur. De zorglijnen worden horizontaal geborgd door de organisatie en de afdelingen heen. Horizontaal werken waar dat kan en alleen verticaal via de hiërarchische structuur waar dat nodig is, is het uitgangspunt. En we werken volgens de principes van ‘waardierend veranderen’ (appreciative inquiry). Daarnaast is er vervolg gegeven aan het project ‘Basis op Orde’. Met ondersteuning van een extern bureau is een aantal belangrijke bedrijfsprocessen verder verbeterd. Alles bij elkaar is de bedrijfsvoering beter op orde gebracht in de organisatie. Op deze basis is ook gewerkt aan een nieuwe meerjarenstrategie, een strategie die naadloos aansluit bij het Integraal Zorgakkoord. Met als titel “Samenredzaamheid” wil De Hoop bijdragen aan de ondersteuning van en zorg voor kwetsbare burgers. Niet alleen door zelfredzaamheid te bevorderen, maar ook door op samenredzaamheid in te zetten. We nemen het niet over van onze cliënten, maar lopen met hen op – op weg naar nieuw leven.

Irene Blom, voorzitter RvB, Paul Vel Tromp, lid RvB

2 | Profiel van de organisatie

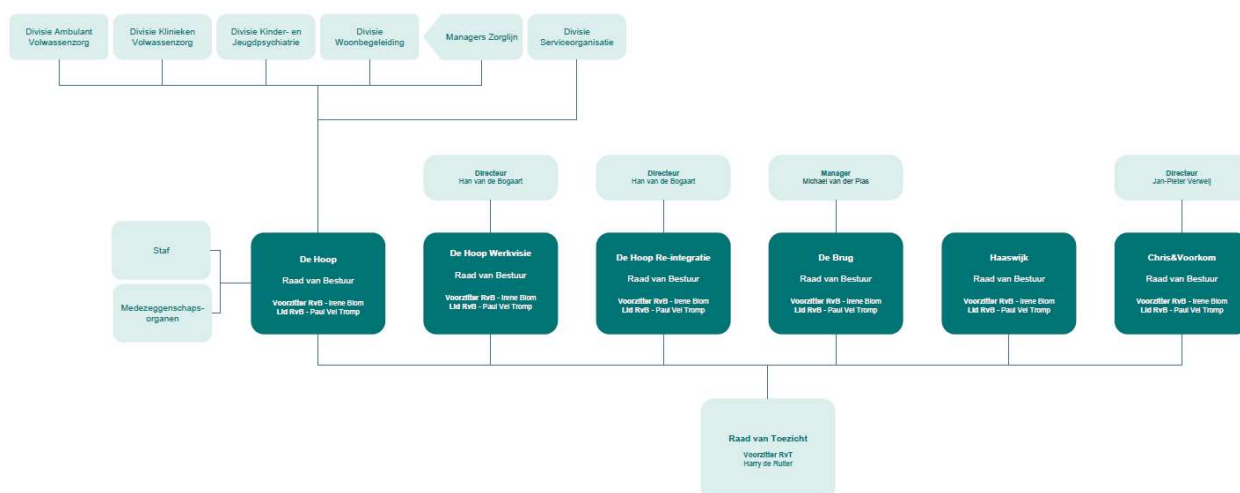
2.1. Algemene identificatiegegevens

Naam verslagleggende rechtspersoon	Stichting De Hoop
Adres	Provincialeweg 70
Postcode	3329 KP
Plaats	Dordrecht
Telefoonnummer	078-6111111
Identificatienummer Kamer van Koophandel	41118001
E-mailadres	info@dehoop.org
Internetpagina	www.dehoop.org

2.2. Structuur van De Hoop

Stichting De Hoop is de moeder van De Hoop Groep. Hieronder vallen de volgende stichtingen: Stichting De Hoop, Stichting Werkvisie De Hoop (zorginstelling met eigen verantwoordingsplicht), Stichting De Brug (zorginstelling met eigen verantwoordingsplicht), Stichting Chris en Voorkom!, Stichting De Hoop Re-integratie en Stichting Haaswijk. De groepsonderdelen met een eigen verantwoordingsplicht (Werkvisie De Hoop en De Brug) vallen buiten dit verantwoordingsdocument van De Hoop evenals de overige groepsonderdelen (geen verantwoordingsplicht).

Sinds december 2022 hebben de instellingen die vallen onder De Hoop Groep dezelfde Raad van Bestuur als die van De Hoop. En allen hebben dezelfde Raad van Toezicht.

- Intern toezicht

De afspraken tussen de Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht staan in de basis beschreven in de statuten van De Hoop. Hierin staat bijvoorbeeld voor welke besluiten de Raad van Bestuur goedkeuring van de Raad van Toezicht nodig heeft. Hoe de Raad van Toezicht verder vormgeeft aan haar toezichthoudende functie staat beschreven in haar eigen reglement, welk reglement is gepubliceerd op de websites van de betreffende stichtingen. De Raad reflecteert in haar toezichtverslag op haar eigen functioneren.

- Toelating

Onder de Wtza heeft De Hoop een toelatingsvergunning.

- Medezeggenschap

De Hoop heeft een (decentrale) cliëntenraad, met eigen ondersteuning. Er is sprake van een cliëntenraadsreglement, waarin de werkwijze is uitgewerkt. De Raad van Bestuur spreekt tweewekelijks met het bestuur van de cliëntenraad en daarmee is een open en betrokken relatie geborgd. De RvB en het divisiemanagement komen regelmatig langs op cliëntenraadsvergaderingen op vooraf per kalenderjaar ingeplande momenten. De RvB betreft als het wenselijk is specifieke functionarissen rondom thema's in de dialoog met de Cliëntenraad. De samenwerking met de cliëntenraad is scherp, positief en constructief. Diverse advies/instemmingstrajecten zijn doorlopen, en adequate opvolging vond daarop plaats.

Wat betreft de medewerkers heeft De Hoop een ondernemingsraad. De ondernemingsraad maakt gebruik van geoormerkte zetels en heeft een eigen reglement. De Hoop: acht leden, Werkvisie De Hoop: één lid, Chris & Voorkom: één lid; deze laatste zetel wordt tijdelijk vervuld door een medewerker van De Hoop bij ontbreken van een kandidaat vanuit Chris & Voorkom. De Brug heeft geen eigen ondernemingsraad, maar werkt met een personeelsvertegenwoordiging. De Raad van Bestuur spreekt tweewekelijks het bestuur van de ondernemingsraad, en vergadert op reguliere momenten met de ondernemingsraad als geheel. De RvB betreft als het wenselijk is specifieke functionarissen rondom thema's in de dialoog met de ondernemingsraad. Dat wordt ervaren als transparant, effectief en constructief. De RvB waardeert de open en constructieve gesprekken met de OR, alsmede de bijdrage van de OR in de verschillende advies- en instemmingstrajecten. Tot slot is er nog de Specialistenstaf, welke is samengesteld uit verslavingsartsen, klinisch psychologen en psychiaters. De Raad van Bestuur vergadert maandelijks met het bestuur van de staf, conform het vastgestelde reglement. Er is sprake van een constructieve samenwerking.

2.3. Kerngegevens

In dit hoofdstuk wordt informatie gegeven over de organisatie, haar doelstelling en andere relevante feiten en cijfers.

2.3.i. Doelstelling, kernactiviteiten en nadere typering

De doelstelling van De Hoop staat beschreven in artikel 3 van de statuten. Art. 3 lid 1 sub a en b geeft als hoofddoelstelling aan: de stichting heeft op de grondslag als bedoeld in artikel 2 ten doel te voorzien in de behoefte aan hulpverlening naar Bijbelse normen aan personen met een psychiatrische aandoening, een psychische aandoening, psychosociale problematiek, een verstandelijke beperking en het verlenen van deskundige hulp en het verschaffen van informatie en advies aan mensen die door verslaving in moeilijkheden zijn geraakt of dreigen te geraken. De Hoop is een ggz-instelling en biedt in dat kader volwassenenzorg vanuit de Zorgverzekeringswet, vanuit de Wet Langdurige Zorg en Forensische Zorg (zowel klinisch als ambulant), zorg aan volwassenen vanuit de WMO (Beschermd Wonen, Huizen van Hoop en ambulante woonbegeleiding) en zorg aan jeugdigen tot 18 jaar vanuit de Jeugdwet (zowel klinisch als ambulant). Daarnaast heeft De Hoop een Inloophuis in Dordrecht (met subsidie vanuit de gemeente) en een in Vlissingen en biedt zij Stay Clean bijeenkomsten aan.

Een deel van haar werk doet De Hoop op basis van bijdragen van Stichting Vrienden van De Hoop. Dit zijn activiteiten die niet uit publieke of overheidsgelden worden gefinancierd. Voorbeelden hiervan zijn de Inloophuizen in Dordrecht en Vlissingen, een deel van de Pastorale zorg en identiteitsgebonden activiteiten en projecten voor ervaringsdeskundigheid.

2.3.ii. Patiënten/cliënten, capaciteit, productie, personeel en opbrengsten

In DigiMV worden deze gegevens in tabelvorm gevraagd en worden daar verantwoord.

2.3.iii. Werkgebieden

De Hoop is een landelijk werkende instelling. Er zijn meerdere vestigingen in Nederland, waarbij de hoofdlocatie is gevestigd in Dordrecht (Dorp De Hoop aan de Provincialeweg 70). Daarnaast heeft De Hoop poliklinieken in Dordrecht, Vlissingen, Rotterdam, Houten, Amersfoort en Veenendaal. Er zijn twee Huizen van Hoop in Dordrecht, twee in Gorinchem en een is in Zuidplas gevestigd.

2.4. Samenwerkingsrelaties

De Hoop heeft met alle zorgverzekeraars inkoopcontracten voor ZVW-zorg afgesloten. Daarnaast is voor de WLZ-gefinancierde zorg een contract met het Zorgkantoor afgesloten. Voor de WMO-zorg en Jeugdzorg zijn diverse contracten met gemeenten gesloten. Voor Forensische Zorg is een inkoopcontract gesloten met de Dienst Justitiële Inrichtingen.

Stichting Vrienden van De Hoop is een fondswervende instelling met CBF-keurmerk en ANBI-status, ten behoeve van activiteiten van De Hoop die niet op een andere wijze gefinancierd kunnen worden.

De belangrijkste samenwerkingsvorm voor De Hoop is de samenwerking binnen De Hoop Groep. Dat betreft de samenwerking met de eerdergenoemde vijf instellingen die ook deel uitmaken van de Groep (zie onder 2.2). Daarnaast heeft De Hoop nog samenwerkingsovereenkomsten met andere instellingen binnen Nederland afgesloten (zowel ketenpartners als andere instellingen). De Hoop is aangesloten bij de brancheorganisatie voor ggz-instellingen, te weten de Nederlandse ggz in

Amersfoort. Onderdeel van dit lidmaatschap is dat er in geval van een geschil met de Cliëntenraad een beroep kan worden gedaan op de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden. Samen met Eleos heeft De Hoop al ruim 13 jaar het Kennisinstituut voor Christelijke ggz, waar wetenschappelijk onderzoek wordt gedaan.

Sinds 2020 is De Hoop vanuit haar EPD-overeenkomst lid van de Gebruikersvereniging User (GVU).

3 | Bestuur, toezicht en medezeggenschap

3.1. Normen voor goed bestuur – toepassing en naleving (gedrags)codes

Om De Hoop goed te besturen hanteert het bestuur de volgende gedragscodes: Governancecode Zorg, gedragscode medewerkers, gedragscode informatiebeveiliging, kwaliteitsstatuut, professioneel statuut, reglementen Raad van Bestuur en Raad van Toezicht, procuratiereglement, informatieprotocol Raad van Toezicht, toezichtvisie Raad van Toezicht, reglementen commissies en vakgroepen.

De Governancecode Zorg is een instrument om de governance zo in te richten dat die bijdraagt aan het waarborgen van goede zorg, aan het realiseren van de maatschappelijke doelstelling van zorgorganisaties en aan het maatschappelijk vertrouwen. Per 1 januari 2017 zijn alle aanbieders van 'geneeskundige ggz', dat wil zeggen generalistische basis ggz en gespecialiseerde ggz binnen de Zorgverzekeringswet, verplicht een kwaliteitsstatuut openbaar te maken. Dit betreft een goedgekeurd kwaliteitsstatuut. Het professioneel statuut betreft een inhoudelijke uitwerking van het Kwaliteitsstatuut en geeft de kaders waarbinnen de zorg wordt verleend en beschrijft de te onderscheiden verantwoordelijkheden met de daarbij behorende rechten en plichten van de professional en de instelling. De reglementen Raad van Bestuur en Raad van Toezicht geven een nadere uitwerking van de statuten van De Hoop met betrekking tot de werkwijze van beide organen van De Hoop. Het procuratiereglement houdt in dat aangewezen functionarissen volmacht hebben tot het aangaan van externe contractuele verplichtingen namens De Hoop tot het aangegeven maximumbedrag. Met betrekking tot het aangaan van financiële verplichtingen geldt dat deze moeten passen binnen de vastgestelde begroting.

Alle genoemde documenten zijn gepubliceerd op de website van De Hoop, met uitzondering van de Governancecode Zorg, die te vinden is op <https://www.governancecodezorg.nl>.

3.2. Samenstelling en bezoldiging Raad van Bestuur

In 2023 bestond de Raad van Bestuur uit twee personen, mw. I. Blom-Vrijmoeth (voorzitter) en dhr. P.G.F. Vel Tromp (lid). De Raad van Bestuur werkt op basis van collegiaal bestuur. Voorzitter en lid zijn samen verantwoordelijk voor het geheel. Daarbinnen zijn aandachtsgebieden onderling verdeeld. Er waren in 2023 geen maatregelen nodig om belangenverstrengelingen te voorkomen of weg te nemen. Relevante nevenfuncties waren er niet. Voor het openbaar maken van informatie over de bezoldiging van topfunctionarissen in de zin van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) en de daarvan onderdeel uitmakende Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en welzijnssector wordt verwezen naar de

toelichting in de jaarrekening. De Raad van Toezicht heeft een beleid opgesteld voor de vergoeding van onkosten van de Raad van Bestuur en het aannemen van geschenken en uitnodigingen door de Raad van Bestuur. Dit beleid is openbaar gemaakt op de internetsite van De Hoop en de Raad van Toezicht ziet toe op de naleving ervan. Jaarlijks wordt door middel van dit bestuursverslag verantwoord welke bedragen op grond hiervan zijn uitgegeven. In 2023 gaat het om de volgende bedragen:

Soort kosten	I. Blom-Vrijmoeth	P.G.F. Vel Tromp
<i>Binnenlandse reiskosten</i>	€ 1.151	€ 657
<i>Representatiekosten</i>	€ 165	€ 21
<i>Overige kosten</i>	€ 0	€ 1.827
Totaal	€ 1.316	€ 2.505

Daarnaast hebben de bestuurders verklaard geen geschenken of uitnodigingen te hebben ontvangen met een waarde boven € 100.

3.3. Samenstelling, bezoldiging en werkwijze Raad van Toezicht

De raad van toezicht heeft haar eigen verslag over 2023 uitgebracht. Daar is uitgelegd hoe de raad van toezicht is samengesteld. De hoogte van de bezoldiging van de leden is opgenomen in de WNT-verantwoording in de jaarrekening.

3.4. Toepassing Governancecode Zorg

De maatschappelijke doelstelling en legitimatie van De Hoop is het bieden van goede zorg aan cliënten. De Hoop heeft altijd “geloofd” dat goede zorg meer is dan het bieden van professionele behandeling (dat zeker ook), maar ook aandacht voor familierelaties, werk, zelfhulp, huisvesting en zingeving. En dat op basis van het geloof dat God ook een zorgzame en nabije God is. We mogen ons zorgaanbod inzetten, waarin de natuurlijke kwaliteiten van de organisatie vol tot haar recht mogen komen. Ook in 2023 hebben wij op die manier weer zorg kunnen bieden aan onze cliënten. Bestuur en Toezicht werken volledig conform de Governancecode Zorg. Dat blijkt duidelijk uit dit bestuursverslag. Verder voldoen ook statuten en alle eerdergenoemde reglementen aan de Governancecode. Ook is de plek en rol van de medezeggenschap, zoals eerder kort geduid, passend binnen de Governancecode.

3.4.i. Waarden en normen

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht hanteren waarden en normen die passen bij de maatschappelijke positie van De Hoop. De kern van het bestaansrecht van De Hoop is dat zij hoop biedt aan mensen met psychiatrische en verslavingsproblemen. In de ‘zorgvisie van De Hoop’ wordt dit uitgewerkt in herstel in vier relaties. De kernopgave voor De Hoop was ook in 2023 om die verschillende contexten op zo’n manier met elkaar te verbinden en integreren, dat De Hoop haar opdracht maximaal kan waarmaken. De besturingscultuur kenmerkt zich door horizontaal werken

volgens de principes van waarderend veranderen. Eigenaarschap bij de professional, transparantie en mandaat, verbinding en zakelijke resultaatgerichtheid zijn kernbegrippen.

Wat betreft de aanspreekcultuur is dat als volgt als taak van de Raad van de Bestuur verwoord in haar reglement: “het bevorderen van een open aanspreekcultuur binnen de Stichting waarbij de Raad van Bestuur door zijn eigen gedrag laat zien dat hij aanspreekbaar is en anderen durft aan te spreken.” (art. 2 lid 1). Het zijn van een lerende organisatie is een kernopgave en een kwaliteit. De Raad van Toezicht werkt volgens haar eigen reglement. Over de kritische toetsing met betrekking tot de Raad van Bestuur staat het volgende hierover vermeld: “De Raad van Toezicht ziet er in het bijzonder op toe dat de uitvoering van het bestuursbeleid strookt met de vastgestelde en goedgekeurde beleidsplannen en beleidsuitgangspunten. De Raad van Toezicht hanteert daarbij onder andere de volgende ijkpunten: de statuten, de begroting, de managementletter van de externe accountant, het strategisch beleidsplan, het jaarplan, de periodieke rapportage (financieel, zorginhoudelijk, kwaliteit en personeel), het jaardocument (inclusief de jaarrekening), het reglement Raad van Toezicht en het reglement Raad van Bestuur.” (art. 2.5). Bij besluitvorming door de Raad van Bestuur worden de voor- en nadelen, kansen en bedreigingen in toereikende mate en zichtbaar overwogen. Er zijn voor medewerkers twee vertrouwenspersonen aangesteld. Deze hebben in 2023 diverse keren (ong. vijf keer) gerapporteerd aan de Raad van Bestuur. Dit is passend opgevolgd waar nodig. De klokkenluidersregeling is op ons intranet voor alle medewerkers terug te vinden en staat ook op onze website vermeld. Zowel in het reglement van de Raad van Bestuur als in het reglement van de Raad van Toezicht staat een regeling om belangentegenstelling te voorkomen en te signaleren, ingeval van het vermoeden daarvan.

3.4.ii. Invloed belanghebbenden

De Hoop schept randvoorwaarden en waarborgen voor een adequate invloed van belanghebbenden. Wat betreft cliëntenraad en ondernemingsraad en specialistenstaf, zie hiervoor onder 2.2. De specialistenstaf is als (buitenwettelijk) adviesorgaan ingesteld door de Raad van Bestuur. De specialistenstaf is een samenwerking van specialisten binnen een zorgorganisatie, die bijdraagt als medezeggenschapsorgaan van de Raad van Bestuur in besluitvorming, ter bevordering van de kwaliteit van zorg. In 2023 heeft de specialistenstaf regelmatig met de Raad van Bestuur overlegd. In de specialistenstaf zijn de vakgroepen verslavingsartsen, klinisch psychologen en psychiaters vertegenwoordigd. Zowel de cliëntenraad als de ondernemingsraad worden daarnaast vooraf meegenomen in nieuwe ontwikkelingen binnen De Hoop. Ook in 2023 zijn er weer verschillende adviesaanvragen voorgelegd aan beide wettelijk verplichte inspraakorganen op een moment dat er nog daadwerkelijk iets mee gedaan kon worden in de definitieve besluitvorming door de Raad van Bestuur. Wanneer hieruit suggesties komen aan de Raad van Bestuur, wordt daar zoveel als mogelijk rekening mee gehouden in de definitieve besluitvorming. Verwijzers, zorgverzekeraars, gemeenten, zorgkantoren en het ministerie van Justitie en Veiligheid zijn belanghebbenden binnen het werk van De Hoop. De Hoop heeft vele vrijwilligers die een belangrijke bijdrage leveren aan het werk van De Hoop. Zo is in beide Inloophuizen van De Hoop sprake van één betaalde coördinator en bestaan de overige medewerkers uit vrijwilligers. Overigens zijn deze vrijwilligers welkom op alle bijeenkomsten en events die voor medewerkers worden georganiseerd, zoals op het personeelsevent van juni 2023.

Met alle financiers zijn in 2023 afzonderlijke inkoopcontracten gesloten, waarbij sprake is van meerdere gesprekken en evaluatiemomenten met elkaar. Met verwijzers is met name contact geweest wanneer daarvoor een concrete aanleiding was.

3.4.iii. Inrichting governance

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht zijn ieder vanuit hun eigen rol verantwoordelijk voor de governance van De Hoop. De rolverdeling tussen Raad van Bestuur en Raad van Toezicht vindt haar basis in de statuten van De Hoop en is verder uitgewerkt in twee afzonderlijke reglementen.

3.4.iv. Goed bestuur

De Raad van Bestuur bestuurt De Hoop gericht op haar maatschappelijke doelstelling, zoals verwoord in haar reglement: “invulling geven aan de missionaire en identiteitsgrondslag van de stichting en oog houden voor het belang van De Hoop in relatie tot haar maatschappelijke doelstelling, namelijk het realiseren van goede zorg, waaronder wordt verstaan zorg van goede kwaliteit, die voldoet aan professionele standaarden en eigentijdse kwaliteits- en veiligheidseisen, de beschikbaarheid van de zorg en de betaalbaarheid daarvan. De behoeftes, wensen, ervaringen en het belang van cliënten in het algemeen staan centraal en zijn richtinggevend voor de te bieden zorg.” (art. 2 lid 1). Wat betreft het interne beheersings- en controlesysteem werkt De Hoop met het kwaliteitsmanagementsysteem van SmartManSys. Medewerkers van De Hoop hebben via SmartManSys toegang tot relevante documenten voor het goed kunnen uitvoeren hun dagelijkse werkzaamheden. SmartManSys is erop ingericht om continue verbetering planmatig uit te voeren volgens de zogenoemde Plan-Do-Check-Act cyclus. Dat gebeurt door automatisch revisie-taken aan te maken voor alle documentatie. Jaarlijks wordt er een risico-update gedaan en continu wordt gemonitord wat de herkende top-risico's en de mitigerende maatregelen zijn. De RvB vergadert wekelijks, laat zich informeren over de voortgang op de KPI's en de top-risico's. Maandelijks publiceert de RvB op het intranet de genomen besluiten en de belangrijkste besprekpunten. Jaarlijks komt de directiebeoordeling langs op de RvB-tafel. Er is een informatieprotocol beschikbaar waarin wordt vermeld op welke wijze de Raad van Toezicht informatie verkrijgt over de activiteiten van De Hoop. Het protocol verwoordt dit als volgt: “De raad van toezicht en de toezichthouders afzonderlijk hebben de plicht zich te informeren en zijn daarbij niet uitsluitend afhankelijk van de informatie die de bestuurder ter beschikking stelt. Zij hebben ook een ‘haalplicht’. Zo kan de Raad van Toezicht onder meer informatie inwinnen bij medewerkers en organen van De Hoop, de accountant en (externe) adviseurs.” Het informatieprotocol is te vinden op intranet en op de website van De Hoop.

3.4.v. Verantwoord toezicht

De Raad van Toezicht houdt toezicht vanuit de maatschappelijke doelstelling van De Hoop. De Raad van Toezicht bespreekt minimaal eenmaal per jaar de strategie, de relatie tussen grondslag en identiteit ten opzichte van deze strategie en de voornaamste risico's verbonden aan de activiteiten van De Hoop en de gelieerde instellingen. Daartoe stelt de Raad van Bestuur ten minste een keer per jaar de Raad van Toezicht schriftelijk op de hoogte van in ieder geval de hoofdlijnen van het strategisch beleid, de algemene en financiële risico's en het beheers- en controlesysteem van De Hoop en gelieerde instellingen (zie art. 2.4 RvT-reglement). Zie verder ook het afzonderlijke door de Raad van Toezicht opgestelde verslag over 2023.

3.4.vi. Continue ontwikkeling

De Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht ontwikkelen permanent hun professionaliteit en deskundigheid. De RvB-leden hebben cursussen gevolgd en relevante vakliteratuur gelezen. Daarnaast is er sprake geweest van intervisie met collega-bestuurders en beide RvB-leden hebben

coaching gehad van een ervaren zorgbestuurder. Meerdere RvT-leden hebben trainingen gevolgd vanuit de Nederlandse Vereniging van Toezichthouders in Zorg en Welzijn (NVTZ). Daarnaast hebben zij deelgenomen aan netwerksessies en relevante vakliteratuur gelezen.

De Raad van Toezicht heeft een zelfevaluatie gedaan (zonder extern deskundige), en er is met Raad van Bestuur en de Raad van Toezicht positief gesproken over het functioneren van de Raad van Bestuur.

4 | Algemeen beleid

4.1. Visie, strategie en (meerjaren)beleid

Om in te spelen op de toekomst en ontwikkelingen in de externe wereld is er een nieuwe strategie beschreven, 'Samenredzaamheid', met als reikwijdte 2023-2026. Deze strategie speelt in op arbeidsmarktvraagstukken, oplopende wachtlijsten en de noodzaak om een verbinding te maken met het sociaal domein.

4.2. Gang van zaken en voorgaande verwachtingen

Zie voor dit punt de volgende paragraaf.

4.3. Algemeen beleid en belangrijke gebeurtenissen in het verslagjaar

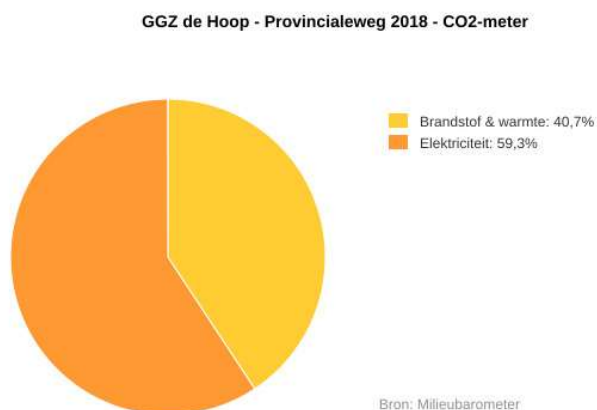
Bestuurscontinuïteit was een belangrijk vraagstuk na enkele mutaties in 2021. De Raad van Toezicht had de ad interim-periode van de Raad van Bestuur verlengd tot 1 april 2022. Daarna is het bestuur op permanente wijze ingevuld, door de RvB een vaste aanstelling te geven voor onbepaalde tijd. Het bestuur heeft de koers uitgezet, een reorganisatie doorgevoerd en een gedegen proces doorlopen om de meerjarenstrategie te herijken. Belangrijke ontwikkelingen in de ggz zijn ook niet aan De Hoop voorbij gegaan. De druk op de arbeidsmarkt blijft onverminderd groot, maar de impact blijft beperkt. De zorg kan goed gecontinueerd worden. En ondanks dat we elk jaar meer mensen kunnen helpen, blijven de wachtlijsten wel oplopen. Uitdagingen waren het verzuim in de sector, vacaturevraagstukken en het positief draaien van de poliklinieken. Er is een nieuwe huisbankier met RC-faciliteit gezocht en gevonden. De financiële positie is verbeterd, zowel door een positieve exploitatie alsook door het afstoten van vastgoed.

4.4. Maatschappelijk verantwoord ondernemerschap, waaronder duurzaamheid

Voor De Hoop is duurzaam of maatschappelijk verantwoord ondernemen welhaast vanzelfsprekend; vanuit haar identiteit is zij graag goed rentmeester over de aarde. De Hoop is op 17 januari 2018 toegetreden tot de Green Deal "Nederland op weg naar duurzame zorg". Hiermee heeft de organisatie haar duurzame ambitie uitgedragen. Tevens bood dit de mogelijkheid om kennis uit te wisselen en zo sneller stappen te zetten richting een duurzame bedrijfsvoering. De meest recente Green Deal 3.0 kwam eind 2022 tot stand, waarbij De Hoop in 2023 is aangesloten. Begin 2021 heeft De Hoop het MPZ-milieucertificaat niveau Brons behaald en hierop vindt jaarlijks een externe audit plaats. Onderdeel van deze certificering is dat De Hoop een actueel Milieubeleid heeft waarin

de actuele milieudoelstellingen staan verwoord. De maatregelen uit het CO2 reductieplan (bijlage bij het Milieubeleid) zijn in 2023 in het Duurzaam meerjarenonderhoudsplan (DMJOP) opgenomen.

De Hoop heeft een CO2-footprint opgesteld voor de hoofdlocatie. In 2018 is in totaal 1.344 ton CO2 uitgestoten. Het onderstaande figuur toont de procentuele verdeling van de CO2-emissie over de thema's verwarming en elektriciteit.

De Hoop heeft diverse duurzame investeringen gedaan. Zo zijn nieuwe elektrische vervoersmiddelen aangeschaft en is er gefocust op het bezitten van duurzame panden. Onder andere hierdoor is er in 2023 een positieve voorspelling gedaan op het behalen van 49% CO2 reductie in 2030 (t.o.v. 2018). Voor een klimaatneutrale bedrijfsvoering gaat De Hoop de komende jaren met name verder investeren in verduurzaming van haar panden. In 2023 zijn de gesprekken met de belangrijkste leverancier Intrakoop nog gaande om tot een meer duurzame inkoop van goederen te komen. Wat betreft onze poliklinieken in het land is er sprake van externe verhuurders waarmee de gesprekken over verduurzaming van de gehuurde panden gevoerd worden, mede op grond van afspraken vanuit de huurovereenkomsten om hier aandacht voor te hebben. Als huurder zijn we hierbij afhankelijk van de bereidheid van de verhuurder om hier daadwerkelijk iets mee te doen. De Hoop heeft al sinds 2018 een externe milieuadviseur vanuit Stimular die wijst op relevante ontwikkelingen en mogelijkheden, zoals openstaande subsidieregelingen waarvan gebruik gemaakt kan worden.

Het Milieubeleid wordt jaarlijks geëvalueerd en zo nodig bijgesteld.

Er is een Duurzaam MJOP gemaakt. In het DMJOP zijn de verwachte onderhoudskosten en investeringen opgenomen. Het DMJOP is dus richtinggevend voor de te verwachten kosten op jaarbasis voor zowel directe onderhoudskosten als investeringskosten. In die investeringskosten zijn ook kosten begrepen ter verduurzaming van de panden.

4.5. Naleving gedragscodes

De Hoop kent een gedragscode, deze is algemeen geldend voor alle medewerkers. Hierin wordt ingegaan op diverse elementen, waarbij de relatie met cliënten een groot thema is. In dit document wordt benoemd dat de omgang tussen medewerkers op verschillende niveaus wordt bepaald door een open en transparante houding. Ook wordt de mogelijkheid benoemd om contact op te nemen met een vertrouwenspersoon en/of gebruik te maken van de klokkenluidersregeling. Daarnaast heeft

De Hoop een specifieke gedragscode met betrekking tot Informatiebeveiliging. Hierin worden regels gegeven met betrekking tot de omgang met apparatuur van De Hoop en rondom het communiceren met cliënten. Beide gedragscodes zijn te vinden op het intranet van De Hoop, waar alle medewerkers toegang tot hebben.

4.6. Risicoparagraaf

De Hoop kent een gedegen risicoaanpak en risicobeleid. Dit wordt bevestigd in bijvoorbeeld de jaarlijkse gesprekken voor de audits van de HKZ en de NEN 7510.

Periodiek, minimaal jaarlijks, herijken RvB en divisiemanagement de zogeheten risicomatrix. Op basis van een door de Nederlandse ggz gefaciliteerd format beoordelen leden de kans en de impact van mogelijke risico's. Vervolgens bepaalt men haar risicoaanpak; accepteren, aanpakken, uitsluiten, ombuigen. Veel aandacht is er vooral wanneer de kans groot is en/of de (financiële) impact groot is.

Uit de risicoanalyse blijken drie grote risico's dominant,

1) Personeel / arbeidsmarktsituatie

- Kernuitdagingen
 - Weinig personeel / vacatures moeilijk te vervullen
 - Duurzame inzet personeel o.a. door de combinatie van mantelzorgtaken en werkdruk met risico op uitval/verzuim
- Mitigatie
 - Investering in recruitment (inzet van recruiter, vernieuwen vacatureportal, referral recruitment)
 - Inzet op vitaliteit / preventie / meten en opvolgen via MTO en tussenmetingen

2) Financieel / liquiditeit

- Kernuitdagingen
 - Marges in de zorg zijn laag
 - Stijging van energie, huren, IT, lonen
 - Flinke investeringsbehoefte, onder andere vanuit verduurzaming
- Mitigatie
 - Aandacht voor operationele sturing; bedbezetting / productiviteit
 - Aandacht voor sturing op KPI's en het behalen van de begrotingsdoelstellingen
 - Offertetraject met financiers inzetten op indexering
 - Campagne op energiekosten (veelal gedrag)
 - Goede liquiditeitsplanning en Treasurybeleid

3) ICT / digitalisering

- Kernuitdagingen
 - Afhankelijkheid van IT blijft toenemen
 - Risico op cybercrime neemt toe
 - Externe partijen worden dwingender in toepassen eHealth terwijl zorgpersoneel dat nog niet massaal omarmt.
- Mitigatie
 - Blijvend professionaliseren IT-omgeving en team
 - Overgang van traditionele virusscanner naar een proactieve bewaking van cyber risico's door externe professionele partij, Cyberverzekering, aansluiting bij Z-Cert, NEN 7510 certificering

- Middels de Zorglijnmanager digitalisering en digi-coaches collega's helpen/verleiden tot (meer) gebruik digitale mogelijkheden

4.7. Toekomstparagraaf

Onze droom - Samenredzaamheid

In 2026 is De Hoop een bloeiende ggz-organisatie, die midden in de maatschappij staat. Haar naam is bekend, en De Hoop heeft positie in (christelijk) Nederland. Dat blijkt niet alleen uit het gestegen aantal aanmeldingen, maar ook uit de vele andere consultatievragen die binnenkomen. Kennis en kunde van De Hoop wordt maatschappelijk gedeeld. Er zijn open en korte lijnen met diverse initiatieven als huiskamers in de wijk. Cliënten krijgen ggz-zorg waar nodig, en zijn ondertussen ingebed in een wijkgroep, die hen ziet, waardeert en waar ze zinvol bezig kunnen zijn. De Hoop is een bekende partner van deze initiatieven. De Hoop is inspirerend, consultatief en snel bereikbaar aanwezig in dit veld; ook voor kerken die breed participeren in deze initiatieven. Als ggz-partij is De Hoop onderdeel van een keten van Samenredzaamheid. En De Hoop is daarbinnen een inspiratiebron en aanjager. God gaat ons voor en is de bron van Hoop. Kerken zijn bijzondere partner. Digitale zorg is een belangrijk onderdeel van het aanbod. Medewerkers én hulpvragers vanuit het buitenland horen bij De Hoop. De Hoop biedt een innovatief digitaal (interactief) platform, een digitale zorgomgeving met diverse mogelijkheden voor het vinden van informatie, consultatie, zelfhulp en zorgaanbod. De Hoop deelt haar kennis hiervan graag uit. Medewerkers zijn geboeid door de bijzondere aantrekkingskracht van de cultuur van waardierend veranderen, en de werkwijze die de blijde kleur van samenredzaamheid heeft. Dat trekt mensen aan. De Hoop staat voor professionele, innovatieve zorg door christenen; maar ieder ander is welkom, en veel niet gelovige cliënten voelen zich thuis en gezien bij De Hoop. De Hoop staat voor 'welkom'.

De Hoop werkt in Nederland en (digitaal) daarbuiten. Uitbreiding van locaties gaat gestaag en slim - dat wil zeggen door aanpalend werkterrein te zoeken - en draagt bij aan multifunctioneel zorgaanbod: wonen, werken, therapie, maatschappelijk functioneren, vroeginterventie. De Hoop werkt in ketens, samenredzaam. Er zijn bloeiende strategische samenwerkingscoalities, ook voor opleidingsdoeleinden.

Pijlers onder de strategie 2023-2026

De strategische koers van de komende jaren zal gebaseerd zijn op twee pijlers.

- Als eerste het verder borgen en versterken van de (recent) ingerichte processen en structuren, en het verder versterken van de financiële positie van De Hoop.

- De tweede pijler is een transitie van de organisatie om bij te dragen aan een gezonde samenleving en om de ggz daarin 'houdbaar' te houden. Dit betekent het aanpassen van de organisatie op de gewijzigde omgeving, die zich zoals genoemd vooral kenmerkt door een groeiend tekort aan mensen en middelen. Er komt meer aandacht voor preventie, vroegsignalering en vroeginterventie.

Met name met deze tweede pijler van de strategische koers verleggen we de richting van proactieve groei in bestaande zorg (meer poliklinieken en meer Huizen van Hoop) naar transitie van de organisatie om de ggz midden in de samenleving te plaatsen, de ggz werkbaar te houden en bij te dragen aan preventie (Samenredzaamheid) en het terugdringen van de lange wachttijden in de ggz.

Dit betekent overigens niet dat er helemaal geen groei kan zijn in omvang van afdelingen of in aantal afdelingen. Daar waar zich mogelijkheden voordoen en er sprake is van een positieve business case, is groei welkom. Maar het enkel proactief inzetten op groei is niet langer de kern van de strategie.

5 | Bedrijfsvoering

5.1. Cultuur en gedrag

De cultuur van De Hoop wordt gekenmerkt door vertrouwen, eigenaarschap, afstemming met God, en horizontaal werken (vanuit eigenaarschap in plaats van primair vanuit hiërarchische lijnen) en door de methodiek van waarderend veranderen. Hoofdlocatie van De Hoop is Dorp De Hoop in Dordrecht. Dat heeft zich vanaf de opening in 2003 ontwikkeld tot een plek waar er een groot aantal doelgroepen en activiteiten zijn. De Hoop heeft een visie ontwikkeld hoe de kracht van Dorp De Hoop kan worden behouden en versterkt, zodat een gezonde en veilige dorpsgemeenschap blijft bestaan. Door middel van een veiligheidscommissie en regelmatige schouwen op het terrein – in aanwezigheid van een delegatie van de cliëntenraad – wordt aan de veiligheid van het terrein bijgedragen en worden medewerkers en cliënten op niet passend gedrag aangesproken.

5.2. Kwaliteitsbeheersing

De Hoop heeft al jarenlang twee keurmerken die de kwaliteit op twee gebieden waarborgen. Dat betreft het HKZ-certificaat en NEN 7510-certificaat. De afkorting HKZ staat voor Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector. Met deze HKZ-certificering toont De Hoop aan dat alle zaken rondom kwaliteit intern goed op orde zijn en dat De Hoop constant bezig is met de verbetering van de dienstverlening. Hiermee maakt De Hoop de kwaliteit van haar organisatie aantoonbaar. De norm NEN 7510 (afgeleide van ISO 27001) is toegesneden op informatiebeveiliging binnen de gezondheidszorg. Hieronder wordt verstaan het waarborgen van de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van alle informatie ten behoeve van verantwoorde zorg voor cliënten. Ieder jaar wordt voor beide keurmerken een externe audit gedaan bij De Hoop. Behandelinhoudelijke kwaliteit wordt mede geborgd in de samenwerking met de specialistenstaf.

5.3. Informatievoorziening in- en extern

Wat betreft informatievoorziening aan cliënten (zowel huidige als mogelijke cliënten) is de website van De Hoop een belangrijke bron van informatie. Ook ontvangt elke client een welkomstmodule met informatie via het eHealth systeem. Er bestaat een interne werkinstructie waarin deze informatievoorziening verder is uitgewerkt. Voor medewerkers is intranet de belangrijkste bron van informatie, waarbinnen ook een link bestaat naar SmartManSys. Het management ontvangt een maandelijks nieuwsbrief, waarbij de oproep wordt gedaan de informatie – voor zover nodig – door te zetten naar de betreffende medewerkers binnen de afdelingen waarvoor de informatie relevant is.

Power BI is een belangrijk stuurinformatiesysteem dat we blijvend doorontwikkelen en tevens worden er rapportages gemaakt om intern te rapporteren en/of te informeren.

Extern gezien is de jaarverantwoording via DigiMV een belangrijke bron van informatie. Daarnaast wordt er jaarlijks een populair jaarslag gepubliceerd op de website ten behoeve van de stakeholders.

5.4. Automatisering

In 2022 en 2023 is een nieuw systeem voor persoonsalarmering in gebruik genomen omdat het vorige niet meer voldeed. Dit is een op een zorgvuldige wijze geïmplementeerd, onder andere via het afsluiten van een verwerkersovereenkomst met de leverancier en het intern uitvoeren van een DPIA.

6 | Financieel beleid

De marges in de zorg, en zeker in de ggz, zijn smal. Ook voor De Hoop geldt dit. De afgelopen jaren heeft De Hoop kleine positieve resultaten behaald. In 2023 was hierin een opvallende verbetering zichtbaar met een resultaat van ruim € 700.000, wat geheel gerealiseerd is vanuit de levering van zorg. Onvoorzien waren de loonstijgingen in de laatste twee maanden van 2023. Vanuit haar positieve resultaat heeft De Hoop deze gelukkig goed kunnen opvangen.

Feit in de ggz is dat een gezond financieel resultaat alleen dan te realiseren is als er voldoende “productieve” uren worden gemaakt, als de bedbezetting in de woonvormen en de klinieken goed is en als het ziekteverzuim niet te hoog is. De Hoop heeft het afgelopen jaar veel aandacht gegeven aan sturing op deze factoren die het bedrijfsresultaat beïnvloeden en aan een goede implementatie van het ZPM. Ondanks een nog steeds hoog ziekteverzuim, is er toch een positief resultaat gerealiseerd, ruim € 400.000 boven begroting. Voorts wordt het resultaat natuurlijk ook beïnvloed door de kosten. De grootste kostenpost betreft de personeelskosten, afhankelijk van de financiering/zorgvorm tot wel 70%. De personele lasten waren zo'n € 300.000 hoger dan begroot wat voor het grootste gedeelte wordt veroorzaakt door de onvoorziene loonstijging in de laatste twee maanden van 2023. De afschrijvings- en huisvestingslasten waren daarentegen zo'n € 850.000 lager dan begroot. Dit wordt veroorzaakt doordat geplande investeringen later zijn uitgevoerd en doordat energie- en onderhoudskosten lager uitvielen dan was begroot.

Door de verkoop van vastgoed is de financiële positie eveneens verbeterd. In 2023 is ons pand in Eindhoven, waarin onze polikliniek was gehuisvest, verkocht. Dit is een geplande stap binnen ons strategisch huisvestingsplan. Met de opbrengst van deze transactie is een langlopende lening afgelost. Verder is een tweede vastgoedtransactie voorbereid van een stuk terrein waar in de toekomst naar verwachting woningbouw mogelijk wordt. Deze transactie heeft in het eerste kwartaal van 2023 plaatsgevonden. Ook bij deze transactie is de positie van langlopend vreemd vermogen verder afgebouwd.

De solvabiliteit en liquiditeit van De Hoop zijn in 2023 verder verbeterd. Stakeholders beoordelen De Hoop Groep als geheel, daarom wordt hieronder weergegeven hoe de ratio's eruitzien voor De Hoop en De Hoop Groep.

Ratio's	De Hoop Groep		De Hoop	
	2023	2022	2023	2022
<i>Solvabiliteit</i>				
Eigen vermogen / totaal passiva	30,4%	15,2%	15,2%	8,3%
<i>Financiering en liquiditeit</i>				
Liquiditeitsratio	1,5	1,1	1,1	1,0
Schulddekkingsratio (DSCR)	2,2	1,5	3,7	1,6
<i>Rentabiliteit</i>				
Resultaat / bedrijfsopbrengsten	10,6%	1,7%	1,6%	0,1%

In 2022 heeft De Hoop samen met een extern bureau een selectietraject voor een (nieuwe) huisbankier uitgevoerd. Dit heeft geleid tot een overeenkomst met de BNG Bank. De inregeling van de faciliteit en de benodigde zekerheden is begin 2023 afgerond, waarmee De Hoop de overstap naar de BNG Bank als huisbankier met een RC-faciliteit van € 2.000.000 heeft afgerond.

De Hoop heeft in 2023 geen gebruik gemaakt van andere financiële instrumenten dan reguliere vormen van langlopend en kortlopend krediet. Daarin heeft De Hoop een terughouden beleid, wat is vastgelegd in het Treasurystatuut.

1.b VERSLAG VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

0 | Inhoud

0	Inhoud.....	I
1	Voorwoord.....	II
	De Raad van Toezicht	II
2	Scope van het intern toezicht.....	III
	Vergaderingen en bijeenkomsten Raad van Toezicht	IV
	Besluiten Raad van Toezicht.....	IV
	De samenwerking met de Raad van Bestuur	V
3	Reflectie vanuit de toezichthoudende rol	VI
4	Reflectie vanuit de rol als strategische partner.....	VII
5	Reflectie vanuit de rol als werkgever	VII
6	Reflectie vanuit de rol als ambassadeur.....	VIII
	Reflectie op eigen functioneren Raad van Toezicht	VIII

1 | Voorwoord

De Raad van Toezicht legt in dit verslag verantwoording af over zijn handelen en de resultaten van zijn handelen. Uitgangspunten in de uitwerking van zijn maatschappelijke verantwoording is de Governance Code Zorg 2022 en zijn intern vastgestelde toezichtvisie die te downloaden is via <https://dehoop.org/bestuur-en-toezicht/>.

De Raad van Toezicht

Samenstelling Raad van Toezicht

Naam	Functie in de RvT	Nevenfuncties
Dhr. H. de Ruiter	voorzitter	- Voorzitter RvT Caritas Urk - Eigenaar ETB De Ruiter - Managementadviseur Telasoft
Dhr. drs. J.J. van Bennekom	lid	- Lid Classicaal College Behandeling Beheerszaken PKN te Utrecht - Lid Raad van Toezicht Ichthus College te Veenendaal - Lid Raad van Toezicht OSKON te Hengelo - Lid Raad van Toezicht Het Baken te Elburg - Lid Raad van Commissarissen Royal Fassin
Dhr. J.P. Mostert	vicevoorzitter	- St Gave – directeur - Lid RvT De Zorgnijverij te Barendrecht - Lid RvT VPCO te Zierikzee - Most BV - DGA
Dhr. D. van Egmond	Lid	- Eigenaar van Samen met u
Mevr. mr. W.H. Benard	Lid	- Eigenaar van Advocatenkantoor Erica Benard - Voorzitter RvT samenwerkingsverband Driegang te Gorinchem - Voorzitter stichting Ad Libitum

Rooster van aan- en aftreden

Naam/functie	Datum toetreding	2024	2025	2026	2027
H. de Ruiter	26-10-2016	26-10-2024			
J.J. van Bennekom	27-05-2021		27-05-2025		
D. van Egmond	27-05-2021		27-05-2025		
J.P. Mostert	27-05-2021		27-05-2025		
Mr. W.H. Benard	08-11-2023				08-11-2027

2 | Scope van het intern toezicht

Het intern toezicht raakt de zorgaanbieder zelf, de overige groepsmaatschappijen in het concern en de deelnemingen waarin de zorgaanbieder via kapitaaldeelname en/of zeggenschapsrelaties participeert.

Entiteiten waar de Raad van Toezicht toezicht op houdt
Stichting De Hoop
Stichting Werkvisie De Hoop
Stichting De Brug
Stichting De Hoop Re-integratie
Stichting Haaswijk
Stichting Chris & Voorkom

Vergaderingen en bijeenkomsten Raad van Toezicht

vergadering/bijeenkomst	Aantal	Onderwerpen
Raad van Toezicht	7	2023: Bestuurlijke thema's, alle thema's van financiën & vastgoed, management letter + actieplan, bezoldiging RvT en RvB, meerjarenstrategie, risicoanalyse, KPI-voorgang, merkenbeleid De Hoop Groep, cultuur, relatie Vriendenstichting, Specialistenstaf, inzet externe-P5com,MTO, ontwikkelingen forensische zorg, innovaties.
Raad van Toezicht zonder de bestuurder	7	Vooroverleg wat vooraf gaat aan de vergadering
Remuneratiecommissie	1	Beloning RvB
Commissie Vastgoed & Financiën	7	Jaarrekening, procuratie, actieplan vastgoed, verkoop onroerend goed, WfZ Verkoop vastgoed, begrotingen (ook meerjarenbegroting), interim controle, Q-cijfers en voortgang KPI's, beleid toelagen voor zorgmedewerkers, verbeterplan Finance, jaarrekening, zekerheden m.b.t. nieuwe RC-faciliteit, Risico-inventarisatie, Treasurystatuut
Commissie Kwaliteit & Veiligheid	2	EPD, IGJ, ziekteverzuim, dossierinzage cliënten, ICT, grensoverschrijdend gedrag, vim, datalekken, klachten, MTO, Cliënttevredenheid, innovatieagenda, risico-inventarisatie
Raad van Toezicht met OR	2	Lopende zaken binnen de OR. Twee keer artikel 24 overleg over koers en strategie van de organisatie.
Raad van Toezicht met CR	2	Cliëntgebonden zaken. Leefomstandigheden, procedure nieuw lid RvT, handhaving huisregels.

Besluiten Raad van Toezicht

Onderwerp	Besluit/Goedkeuring	Datum
Jaarrekening 2022 Geconsolideerd en enkelvoudig	Goedkeuring	17-05
WNT 2023	Besluit	01-02
Bezoldiging RvT	Besluit	01-02
Meerjarenstrategie	Besluit	01-02
Onkosten RvB	Besluit	01-02

Formele overdracht voorzitter		01-02
Benoeming vicevoorzitter RvT	Besluit	15-03
Benoeming nieuw lid RvT	Besluit	08-11
Zelfevaluatie RvT	Besluit	13-12
Goedkeuring begroting 2024 en investeringsbegroting	Goedkeuring	13-12

De samenwerking met de Raad van Bestuur

• Belangrijke thema's

De Raad van Toezicht hanteert een jaarlijkse vergadercyclus met als vaste onderwerpen de behandeling van de begroting, de jaarrekening, de kwartaalrapportages, het kwaliteitsplan en de kwaliteitsverslaglegging. Naast deze vaste onderdelen heeft de Raad van Toezicht aandacht voor de actuele ontwikkelingen. Tijdens de bespreking van deze onderwerpen komt een inventarisatie van risico's aan de orde. In dit verslagjaar is in het bijzonder stilgestaan bij de voortgang van de ontwikkelingen met betrekking tot kwaliteitsbevordering en ontwikkelingen in het vastgoed dossier.

Belangrijke besluiten van de Raad van Toezicht en initiatieven voorgelegd aan de Raad van Toezicht in 2023 zijn:

- Goedkeuren jaarrekening 2022
- Verlenging arbeidsovereenkomsten Raad van Bestuur
- Goedkeuren verkoop panden
- Risicoanalyse en uitwerking strategie
- Ontwikkelingen vastgoed
- WNT-bezoldiging 2024 RvT en RvB

• Vergaderingen en bijeenkomsten

Op basis van de strategie en de toezichtvisie zijn de belangrijkste onderwerpen die in het verslagjaar aan de orde zijn geweest: de financiële situatie van de organisatie, personeel, ICT, strategie en vastgoedzaken.

• Bestuurlijke dilemma's

De bestuurlijke dilemma's die in dat kader in het verslagjaar aan de orde zijn geweest en de manier waarop de Raad van Toezicht daarmee is omgegaan in de interne dialoog betreffen met name de reorganisatie van de organisatie en de gevolgen daarvan. De Raad van Toezicht heeft nauwlettend het proces, waarmee de Raad van Bestuur in samenwerking met een extern bureau uitvoering heeft gegeven aan deze reorganisatie, gevolgd en tussentijds informatie gevraagd en advies gegeven.

- **Informatieverstrekking**

De interne toezichthouder heeft zijn informatie (zowel kwalitatief als kwantitatief) in het licht van deze onderwerpen en dilemma's zowel schriftelijk als door middel van werkbezoek en aanvullend mondeling van de Raad van Bestuur verkregen.

- **Overige informatiebronnen**

De bronnen die de Raad van Toezicht heeft benut in haar toezichthoudende rol waren één op één gesprekken met medewerkers, het zich laten informeren door medewerkers in groepsverband, schriftelijke informatie vanuit de organisatie raadplegen en gesprekken met externe stakeholders.

- **Agendasetting en eigen verantwoordelijkheid**

De onderwerpen die door de interne toezichthouder zijn geagendeerd betreffen specifieke onderwerpen die door de Raad van Bestuur worden aangedragen, financiering van de organisatie, verkoop onroerend goed. De informatie die de Raad van Toezicht specifiek naar voren heeft gebracht betreffen de samenstelling van de Raad van Bestuur, financiële stakeholders, ICT gerelateerde onderwerpen.

3 | Reflectie vanuit de toezichthoudende rol

- **Interne P&C-cyclus**

De Raad van Toezicht zijnde de commissie Financiën en Vastgoed heeft erop toegezien dat de strategische plannen zich vertaalden in een concrete planning- en control cyclus. Deze onderwerpen zijn tevens onderdeel geweest van de RvT-vergadering.

- **Effectiviteit P&C-cyclus**

De Raad van Toezicht concludeert in het functioneren van deze cyclus dat de belangrijke aandachtspunten zoals financiële gezondheid en ICT worden onderkend.

- **Effectiviteit externe wet- en regelgeving**

De wet- en regelgeving rondom dossiervoering en financiering van zorg acht de Raad van Toezicht in het bijzonder relevant voor het realiseren van strategische doelen waarbij een te uitgebreide verslaglegging en verantwoording een grote druk legt op het efficiënt kunnen functioneren van de organisatie en daardoor juist belemmerend werkt. De Raad van Toezicht ziet toe op de naleving van relevante wet- en regelgeving en laat zich eventueel extern adviseren hoe om te gaan met belemmerende wet- en regelgeving.

- **Aandachtspunten rondom de begroting en jaarrekening**

Specifieke aandachtspunten die aan de orde kwamen voorafgaand aan de goedkeuring van de begroting en jaarrekening waren onder meer kredietverlening, financiering van de zorg, huisvesting, financiële impact van personeelstekort.

- **Samenwerking externe accountant**

De samenwerking is constructief en open geweest.

- **Reflectie op het verantwoordingsdocument**

Het overleg is open en constructief verlopen. De adviezen zijn gevolgd.

4 | Reflectie vanuit de rol als strategische partner

- **Betrokkenheid en inbreng strategievorming**

De Raad van Toezicht is betrokken geweest bij de verschillende fasen van strategievorming op basis van door de Raad van Bestuur aangeleverde, beschreven en voorgestelde strategische verkenningen.

- **Focuspunten strategisch beleid**

De speerpunten uit het strategisch beleid die in de vergaderingen van de Raad van Toezicht tezamen met de dagelijkse leiding in het verslagjaar aan de orde zijn gekomen betreffen de financiële gezondheid van de organisatie, personeel gerelateerde onderwerpen, en het op passende wijze gebruiken van het Elektronische Patiënten Dossier.

- **Rendement interne dialoog**

De inbreng en reflectie van de Raad van Toezicht in de dialoog met de Raad van Bestuur heeft tot gevolg gehad dat aangedragen of specifieke voorstellen verwerkt werden in de plannen van de Raad van Bestuur.

5 | Reflectie vanuit de rol als werkgever

- **Noodzakelijke competenties en leiderschapsstijl**

Het beeld wat de Raad van Toezicht heeft van de strategische opgave van de organisatie en wat dat aan competenties en leiderschapsstijl van de dagelijkse of algemene leiding vergt is voortdurend onderwerp van gesprek. Dit heeft mede geleid tot het intensief volgen van de ingezette veranderingen van de organisatie.

- **Evaluatie functioneren dagelijkse leiding van de zorgaanbieder**

De Raad van Toezicht heeft het functioneren en evalueren van de Raad van Bestuur middels één op één gesprekken met die leden gevolgd door middel van specifieke onderwerpen in te brengen.

- **Remuneratie**

De vraag in hoeverre dat onder meer functiezwaarte, persoonlijke kwaliteiten van de dagelijkse of algemene leiding en het functioneren van de dagelijkse of algemene leiding invloed hebben gehad op de bezoldiging die hij/zij ontvangt heeft deel uitgemaakt van de beloningsvraag.

- **Invulling van sleutelposities**

De Raad van Toezicht heeft, in het kader van de brede werkgeversrol, de sleutelposities binnen de organisatie goed in beeld.

6 | Reflectie vanuit de rol als ambassadeur

• Interne en externe stakeholders

Het beeld wat de Raad van Toezicht heeft van de huidige en toekomstige interne en externe belanghebbenden van de organisatie in relatie tot de maatschappelijke opgave(n) waaraan de organisatie wil bijdragen is veelomvattend. De vraag is of het moeten voldoen hieraan in redelijkheid vereist mag worden gelet op de financiering hiervan alsmede de onbalans tussen vraag en aanbod.

• Dialoog met stakeholders en dilemma's

Er heeft twee keer een zogenaamd Artikel 24-overleg plaatsgevonden met de voorzitter Raad van Toezicht en de Ondernemingsraad. Daarnaast is er regelmatig contact met de Cliëntenraad door het lid RvT aangesteld op voordracht van de CR.

Reflectie op eigen functioneren Raad van Toezicht

• Teaming

De Raad van Toezicht heeft door middel van onderling contact in de relatie tussen zijn leden geïnvesteerd.

• Educatie en ontwikkeling

De Raad van Toezicht heeft een budget beschikbaar voor zijn educatie en ontwikkeling geïnvesteerd. Van dit budget is in 2023 geen gebruik gemaakt.

• Uitbetaalde/doorbelaste bezoldigingen

De bezoldiging van de Raad van Toezicht is een WNT gerelateerd bedrag waarvan aan het begin van 2023 een advies en motivatie door de financiële commissie is opgesteld en uitgebracht. Betaling hiervan vindt plaats door De Hoop.

• Verantwoording bezoldiging

De Raad van Toezicht hanteert de adviesregeling van de NVTZ met betrekking tot het maximum van de bezoldiging.

• Onafhankelijkheid

In 2023 was geen sprake van enige belangenverstrengeling binnen de Raad van Toezicht. De RvT-leden zijn onafhankelijk en zij, daaronder begrepen hun naaste familieleden, hebben geen nauwe persoonlijke of zakelijke banden met collega RvT-leden, bestuurders van De Hoop en/of gelieerde groepsstichtingen van De Hoop, medewerkers, stafleden of belangrijke externe stakeholders van De Hoop en/of gelieerde groepsstichtingen van De Hoop. De RvT-leden, daaronder begrepen hun naaste familieleden, hebben verder op geen enkele wijze belangen in De Hoop en/of gelieerde groepsstichtingen van De Hoop.

2 JAARREKENING

2.1 GECONSOLIDEERD DEEL VAN DE JAARREKENING 2023

2.1.1 GECONSOLIDEERDE BALANS PER 31 DECEMBER 2023
 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1		
Kosten van ontwikkeling		719.161	701.121
		<u>719.161</u>	<u>701.121</u>
Materiële vaste activa	2		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		22.020.070	24.530.853
Machines en installaties		546.750	512.732
Andere vaste bedrijfsmiddelen		994.891	1.191.418
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering en vooruitbetaald op materiële vaste activa		503.508	138.329
		<u>24.065.218</u>	<u>26.373.333</u>
Financiële vaste activa	3		
Andere deelnemingen		350.674	341.427
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		2.623	2.353
Overige effecten en overige vorderingen		588.010	639.839
		<u>941.307</u>	<u>983.619</u>
Vlottende activa			
Vorraden	4		
Gereed product en handelsgoederen		20.800	20.800
		<u>20.800</u>	<u>20.800</u>
Vorderingen	5		
Op handelsdebiteuren		7.721.863	10.444.661
Overige vorderingen		270.714	449.312
Overlopende activa		1.011.183	2.721.657
		<u>9.003.760</u>	<u>13.615.629</u>
Liquide middelen	6	7.469.544	5.940.256
Totaal activa		<u><u>42.219.790</u></u>	<u><u>47.634.757</u></u>

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u> €	<u>31-dec-22</u> €
PASSIVA			
Eigen vermogen	7		
Bestemmingsreserves		2.247.956	2.103.704
Bestemmingsfondsen		4.547.522	3.557.137
Overige reserves		<u>6.776.895</u>	<u>2.443.350</u>
		13.572.373	8.104.190
Voorzieningen	8		
Overige		<u>773.247</u>	<u>669.790</u>
		773.247	669.790
Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)	9		
Andere obligatieleningen en onderhandse leningen		0	1.682.500
Schulden aan banken		<u>16.731.823</u>	<u>19.858.942</u>
		16.731.823	21.541.442
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	10		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		887.491	810.727
Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.712.567	7.223.674
Schulden terzake van pensioenen		785.124	1.169.531
Overige schulden		3.467.843	4.308.155
Overige passiva		<u>4.289.321</u>	<u>3.807.249</u>
		11.142.347	17.319.335
Totaal passiva		<u>42.219.790</u>	<u>47.634.757</u>

2.1.2 GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023 €	2022 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	13		
Zorgverzekeringswet		26.452.364	23.220.192
Wet langdurige zorg		2.067.319	2.042.434
VWS- en/of Wlz-subsidies		20.364	142.253
Forensische zorg		1.935.491	2.059.966
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		568.560	460.200
Baten uit zorgverlening in onderaanneming		2.428.456	1.856.948
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		474.805	437.565
		33.947.359	30.219.558
Opbrengsten Jeugdwet	14	4.020.316	3.937.968
Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	15	8.211.417	7.262.556
		46.179.092	41.420.081
Netto omzet			
Overige bedrijfsopbrengsten	16	5.635.535	5.733.920
		51.814.627	47.154.002
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten van grond- en hulpstoffen	17	245.684	216.798
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	18	2.491.222	2.385.983
Lonen en salarissen	19	27.935.188	25.697.369
Sociale lasten	20	4.681.172	4.243.388
Pensioenlasten	21	2.555.620	2.394.970
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	22	-2.155.354	1.847.400
Overige bedrijfskosten	23	10.204.714	9.000.792
		45.958.246	45.786.701
Som der bedrijfslasten			
		5.856.381	1.367.301
BEDRIJFSRESULTAAT			
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	24	85.992	8.147
Rentelasten en soortgelijke kosten	25	-539.307	-689.386
		5.403.066	686.062
RESULTAAT EXCLUSIEF RESULTAAT UIT DEELNEMINGEN			
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	26	65.117	98.833
		5.468.182	784.895
RESULTAAT			

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023 €	2022 €
Bestemmingsreserve	144.252	-42.151
Bestemmingsfonds	819.461	171.954
Overige reserves	4.504.469	655.092
	5.468.182	784.895

2.1.3 GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	Ref.	2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			1.770.632		1.367.301
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	22	1.930.395		2.089.051	
- mutaties voorzieningen (exclusief voorziening deelnemingen)	8	103.458		-179.318	
			2.033.853		1.909.733
Veranderingen in werkkapitaal:					
- voorraden	4	0		-12.000	
- vorderingen	5	4.611.870		-520.608	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	-6.176.988		830.406	
			-1.565.119		297.798
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			2.239.366		3.574.832
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	24	85.992		7.575	
Rentelasten en soortgelijke kosten	25	-539.307		-688.814	
Ontvangen dividenden	26	55.600		31.271	
			-397.715		-649.968
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			1.841.650		2.924.864
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-1.276.300		-503.762	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	5.844.394		714.522	
Investerings immateriële vaste activa	1	-122.665		-1.226	
Aflossing leningen u/g	3	43.340		42.292	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			4.488.769		251.827
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Aflossing langlopende schulden	9	-4.809.619		-3.833.285	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-4.809.619		-3.833.285
Nettokasstroom			1.520.800		-656.595
Koers- en omrekeningsverschillen			8.488		-14.343
Mutatie geldmiddelen			1.529.288		-670.937
Stand geldmiddelen per 1 januari	6		5.940.256		6.611.193
Stand geldmiddelen per 31 december	6		7.469.544		5.940.256
Mutatie geldmiddelen			1.529.288		-670.937

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

Het bedrijfsresultaat volgens dit kasstroomoverzicht (€ 1.770.632) wijkt af van het bedrijfsresultaat dat in de winst-en verliesrekening is gepresenteerd (€ 5.856.381). Het verschil is € 4.085.749. Dit betreft het resultaat op verkocht vastgoed in 2023.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.1 Algemeen

Statutaire naam en activiteiten

De statutaire naam van De Hoop is voluit Stichting De Hoop en de statutaire vestigingsplaats is Dordrecht. De Hoop is geregistreerd onder KvK-nummer 41118001.

De Hoop is een christelijke organisatie voor GGZ en verslavingszorg. De activiteiten van De Hoop bestaan hoofdzakelijk uit zorgverlening aan kinderen, jongeren en volwassenen op het gebied van psychische en/of verslavingsproblemen. Deze zorg biedt De Hoop door middel van ambulante en klinische vormen van behandeling en diverse vormen van woonbegeleiding. Deze activiteiten vinden plaats op de volgende locaties: Dordrecht, Vlissingen, Rotterdam, Amersfoort, Houten, Veenendaal, Gorinchem en Zuidplas.

Groepsverhoudingen en consolidatie

Stichting De Hoop maakt onderdeel uit van de De Hoop Groep. Binnen deze groep heeft De Hoop de positie van groepshoofd.

Deze geconsolideerde jaarrekening bevat de financiële informatie van zowel Stichting De Hoop als van de tot de groep behorende rechtspersonen. De geconsolideerde rechtspersonen zijn:

- Stichting Haaswijk, Dordrecht
- Stichting Werkvisie De Hoop, Dordrecht
- Stichting De Brug, Katwijk
- Stichting Chris en Voorkom, Dordrecht
- Stichting De Hoop Re-integratie, Dordrecht

De reden van consolidatie ligt in het feit dat het bestuur en de raad van toezicht van deze stichtingen uit dezelfde personen bestaat. Transacties tussen de in de geconsolideerde jaarrekening begrepen rechtspersonen zijn geëlimineerd.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, lopend van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023. De vergelijkende cijfers hebben betrekking op boekjaar 2022, lopend van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022.

Continuïteitsveronderstelling

De verwachting is dat het geheel van de activiteiten van De Hoop, waaraan de activa en passiva dienstbaar zijn, wordt voortgezet. Deze jaarrekening is derhalve opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW), ingevolge artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg. De jaarrekening is opgesteld in euro. Toelichtingen op posten in de balans, winst- en verliesrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop deze betrekking hebben.

Bij de toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling wordt voorzichtigheid betracht. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verplichtingen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar, worden in acht genomen, indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening zijn bekend geworden. Voorzienbare verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden vóór het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij vóór het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De verdere toelichting op specifieke grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening en voor de waardering en resultaatbepaling komt in het hierna volgende aan de orde.

Gebruik van schattingen

De volgende oordelen en schattingen zijn van belangrijke invloed op de in deze jaarrekening opgenomen bedragen:

- het bepalen van de beste schatting van voorzieningen uit hoofde van materiële controles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning op de gedeclareerde productie;
- het bepalen van de economische levensduur van vaste activa zoals de gebouwen en IT-middelen;
- het bepalen van uitgangspunten in voorzieningen zoals de opslag voor werkgeverslasten.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Herrubricering vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2022 zijn, waar nodig, geherrubriceerd om vergelijkbaarheid met 2023 mogelijk te maken.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

2.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de winst- en verliesrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Immateriële en materiële vaste activa

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Materiële vaste activa met een beperkte gebruiksduur worden afzonderlijk afschreven. In het geval dat belangrijkste bestanddelen van een materieel vast actief van elkaar te onderscheiden zijn en verschillen in gebruiksduur of verwacht gebruikspatroon, worden deze bestanddelen afzonderlijk afgeschreven. De afschrijvingspercentages zijn toegelicht in de toelichting op de balans.

Investeringsubsidies

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

Groot onderhoud

Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen reële waarde en vervolgens tegen geamortiseerde kostprijs.

Deelnemingen

Deelnemingen in groepsmaatschappijen en overige deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de nettovermogenswaardemethode. Invloed van betekenis wordt in ieder geval verondersteld aanwezig te zijn bij het kunnen uitbrengen van 20% of meer van de stemrechten. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, waarbij ook leningen aan deze deelneming worden betrokken (netto-investering), wordt deze op nihil gewaardeerd. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Indien sprake is van een duurzame waardevermindering vindt waardering plaats tegen deze lagere waarde; afwaardering vindt plaats ten laste van de winst- en verliesrekening.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere opbrengstwaarde.

Vorraden

De voorraden worden gewaardeerd tegen de kostprijs. Voor zover noodzakelijk wordt een voorziening voor incourantheid opgenomen.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Rekening-courantschulden bij banken worden opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

Aanvullend op de hiervoor vermelde algemene grondslagen voor voorzieningen, gelden de volgende specifieke grondslagen:

a. Voorzieningen uitgestelde beloningen

Deze voorzieningen betreffen de geldwaarde van de (opgebouwde) rechten van werknemers die naar verwachting op een later moment uitbetaald of genoten/ opgenomen worden. Het gaat hierbij om:

- i. jubileumgratificaties, en
- ii. generatiepact.

De eerder genoemde verwachting wordt onder meer beïnvloed door de inschatting van de blijf-kans van werknemers en van het blijven voldoen aan de voorwaarden voor uitbetaling/ genieting. De geldwaarde betreft de opgebouwde rechten, omgerekend in het brutoloon op balansdatum, verhoogd met de daarover door de werkgever verschuldigde premies en heffingen en gecorrigeerd voor de inschatting van blijf-kans en het voldoen aan andere voorwaarden.

Verlofrechten (inclusief spaarverlof) zijn tegen de nominale waarde (opgebouwde rechten, omgerekend in het brutoloon op balansdatum, verhoogd met de daarover door de werkgever verschuldigde premies en heffingen) verwerkt onder de kortlopende schulden. Met betrekking tot de grondslagen voor de verwerking van de pensioenlasten, wordt verwezen naar het onderdeel 'Grondslagen van resultaatbepaling'.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

b. Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen indien op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan heeft gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijke kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van De Hoop.

c. Voorziening voor verlieslatende huurcontracten

Voor huurcontracten waarvan de resterende huurlasten niet gedekt kunnen worden door inkomsten uit verhuur, zorg en/of andersoortige dienstverlening, is een voorziening opgenomen. De voorziening is bepaald tegen het laagste bedrag dat nodig is op balansdatum om het huurcontract af te wikkelen.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde (inclusief transactiekosten) en vervolgens tegen de geamortiseerde kostprijs. De nominale waarde van een schuld is de hoofdsom die wordt genoemd in de overeenkomst waaruit de schuld is ontstaan. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. De Hoop handelt niet in financiële derivaten.

2.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen. Baten worden verantwoord in het jaar waarin de baten zijn gerealiseerd. Lasten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. Daarbij wordt voorzichtigheid betracht overeenkomstig de grondslagen die gelden voor het opnemen van activa en passiva (zoals eerder vermeld).

Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de winst-en-verliesrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald. Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat De Hoop zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de winst-en-verliesrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie voor de kosten van een actief worden systematisch in de winst-en-verliesrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Pensioenen

De Hoop heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij De Hoop. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). De Hoop betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad (meest recent circa 110%) van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

De Hoop heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De Hoop heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Resultaat deelnemingen

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel in de resultaten van deze deelnemingen. Het resultaat deelnemingen is als onderdeel van de financiële baten en lasten in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Belastingen

De Hoop is het hoofd van de fiscale eenheid omzetbelasting. De omzetbelasting is opgenomen voor dat deel dat De Hoop als zelfstandig belastingplichtige verschuldigd zou zijn, rekening houdend met de toerekening van de voordelen van de fiscale eenheid. De verrekening binnen de fiscale eenheid vindt plaats via de rekening-courant verhoudingen.

2.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

2.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

2.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft De Hoop zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, waaronder de instellingsspecifieke (sectorale) regels, met uitzondering van het volgende. Op grond van de wet dienen in de WNT-verantwoording de (direct en indirect) voor rekening van de entiteit komende bezoldigingsbedragen inzake topfunctionarissen te worden verantwoord. Uit hoofde van de doelstelling van de WNT en de daarbij passende transparantie zijn in plaats van de doorbelaste (indirecte) bezoldigingsbedragen de totale feitelijke bezoldigingsbedragen inzake topfunctionarissen verantwoord. De WNT-verantwoording inzake De Hoop is opgenomen in de toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening.

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	Kosten oprichting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	Goodwill	Vooruit betaald op immateriële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	0	876.401	0	0	0	876.401
- cumulatieve afschrijvingen	0	175.280	0	0	0	175.280
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>0</u>	<u>701.121</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>701.121</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	122.665	0	0	0	122.665
- afschrijvingen	0	104.625	0	0	0	104.625
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>18.040</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>18.040</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	0	999.066	0	0	0	999.066
- cumulatieve afschrijvingen	0	279.905	0	0	0	279.905
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>719.161</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>719.161</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		5% - 20%				

De kosten van ontwikkeling betreffen software die bij Stichting De Hoop in gebruik is, waaronder het elektronisch patiëntendossier.

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen €	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering/ vooruit betaald op materiële vaste activa €	Niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar €	Totaal €
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	46.360.542	897.048	2.841.395	138.329	0	50.237.314
- cumulatieve afschrijvingen	21.829.689	384.316	1.649.976	0	0	23.863.981
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>24.530.853</u>	<u>512.732</u>	<u>1.191.418</u>	<u>138.329</u>	<u>0</u>	<u>26.373.333</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	400.893	136.592	239.989	498.827	0	1.276.300
- afschrijvingen	1.289.313	102.574	433.883	0	0	1.825.770
- desinvesteringen						
aanschafwaarde	1.689.042	0	69.714	133.648	0	1.892.404
cumulatieve afschrijvingen	66.679	0	67.080	0	0	133.759
per saldo	<u>1.622.363</u>	<u>0</u>	<u>2.633</u>	<u>133.648</u>	<u>0</u>	<u>1.758.645</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-2.510.783</u>	<u>34.018</u>	<u>-196.528</u>	<u>365.179</u>	<u>0</u>	<u>-2.308.114</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	45.072.393	1.033.640	3.011.670	503.508	0	49.621.211
- cumulatieve afschrijvingen	23.052.324	486.890	2.016.779	0	0	25.555.993
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>22.020.070</u>	<u>546.750</u>	<u>994.891</u>	<u>503.508</u>	<u>0</u>	<u>24.065.218</u>
Afschrijvingspercentage	0% - 27%	10% - 20%	5% - 33%	0,0%	0,0%	

In de investeringen is geen bedrag aan geactiveerde rente opgenomen (2022: € nihil). Het totaal van de geactiveerde rente bedraagt ultimo boekjaar € 554.248 (2022: € 554.248), de boekwaarde bedraagt € 231.574 (2022: € 247.557).

De WOZ-waarde over 2023 (waardepeildatum 1-1-2022) bedraagt € 38.521.000. De verzekerde waarde bedraagt ultimo 2023 € 81.146.000.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in onderdeel 2.1.6.

De materiële vaste activa dienen als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen, als garantie voor leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg (WFZ). Voor een specificatie wordt verwezen naar onderdeel 2.2.6. Stichting De Hoop heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WFZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft De Hoop zich verbonden om op eerste verzoek van het WFZ een recht van hypotheek aan het WFZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WFZ is geborgd.

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

3. Financiële vaste activa

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Vorderingen op groepsmaatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige effecten en overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	0	0	341.427	2.353	639.839	983.619
Resultaat deelnemingen	0	0	59.247	270	5.600	65.117
Ontvangen dividend			-50.000		-5.600	-55.600
Aflossing leningen	0	0	0	0	-43.340	-43.340
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0	0	-8.488	-8.488
Boekwaarde per 31 december 2023	0	0	350.674	2.623	588.010	941.307

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € 41.000 (2022: € 42.000) een looptijd korter dan 1 jaar.

Belangen in andere rechtspersonen of vennootschappen:

Naam en rechtsvorm en woonplaats rechtspersoon	Kernactiviteit	Verschaft kapitaal	Kapitaalbelang (in %)	Eigen vermogen	Resultaat
				€	€
Rechtstreekse kapitaalbelangen >= 20%:					
JobUp B.V.	re-integratie	6.000	33%	806.187	177.741

Stichting Werkvisie De Hoop heeft samen met twee andere ondernemingen per 15 september 2011 JobUp B.V. opgericht. Deze B.V. richt zich met name op de re-integratie van mensen die door hun verslavingsachtergrond of andere problematiek niet zelfstandig aan een baan kunnen komen.

4. Voorraden

Grond- en hulpstoffen

Op de voorraden is geen voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht (2022: € nihil).

5. Vorderingen

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 597.247 (2022: € 322.147).

Onder de debiteuren is een bedrag van € 5.048.056 (2022: € 25.515.448) opgenomen voor nog te factureren omzet.

Doordat de facturatiemodule voor de ZPM-omzet pas eind 2022 door de softwareleverancier werd opgeleverd, was het te factureren bedrag ultimo 2022 erg hoog. Inmiddels is de achterstand ingehaald en zijn de voorschotten, verstrekt ter overbrugging van die periode, door de zorgverzekeraars verrekend.

In de debiteuren is een bedrag begrepen van € nihil (2022: € nihil) met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

De overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Overige vorderingen:		
Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	178.365	160.150
Subsidies	74.700	289.161
Totaal overige vorderingen	270.714	449.312
Overlopende activa:		
- Te ontvangen corona-compensatie	50.292	1.264.300
- Te ontvangen meerkostenvergoeding	34.322	256.319
- Vooruitbetaalde bedragen	626.398	558.380
- Diversen	300.170	642.657
Totaal overlopende activa	1.011.183	2.721.657

Van de overige vorderingen en overlopende activa is € 144.593 (2022: € 142.614) langlopend en € 1.137.303 (2022: € 3.028.355) kortlopend.

Onder de overige vorderingen en schulden worden de bedragen opgenomen aangaande het financieringstekort dan wel -overschot Wlz.

De opbouw hiervan is als volgt:

Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	2023	2022	totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari		160.150	160.150
Financieringsverschil boekjaar	178.365		178.365
Correcties voorgaande jaren		13.524	13.524
Betalingen/ontvangsten		-173.674	-173.674
Subtotaal mutatie boekjaar	178.365	-160.150	18.215
Saldo per 31 december	178.365	0	178.365,25

Stadium van vaststelling (per erkenning):

Stichting De Hoop

a

c

Stichting Werkvisie De Hoop

a

c

Stichting De Brug

a

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgkantoren

c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- overige vorderingen	178.365	160.150
	178.365	160.150

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	2.055.031	2.055.970
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	-1.876.666	-1.895.820
Totaal financieringsverschil	178.365	160.150

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

6. *Liquide middelen*

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Bankrekeningen	7.444.029	5.917.723
Kassen	25.516	21.579
Kruisposten	0	954
Totaal liquide middelen	<u>7.469.544</u>	<u>5.940.256</u>

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Bestemmingsreserves

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€
Bestemmingsreserve:				
Bestemmingsreserve Stichting De Brug en Stichting Haaswijk	650.000	200.000	0	850.000
Reserve omrekeningsverschillen	11.593	0	0	11.593
Herwaarderingsreserve	1.442.111	-55.748	0	1.386.363
Totaal bestemmingsreserve	<u>2.103.704</u>	<u>144.252</u>	<u>0</u>	<u>2.247.956</u>

Het doel van de bestemmingsreserve van Stichting De Brug betreft reserveringen getroffen voor de aanschaf van woningen om in de huisvesting van beschermd wonen voor cliënten te kunnen voorzien. Daarnaast is door Stichting Haaswijk een bedrag gereserveerd voor de kosten van het 50-jarig jubileum van Stichting De Hoop.

De waardevermeerderingen of -verminderingen van huurkoopvorderingen wegens omrekening van het geïnvesteerde vermogen vanuit de valuta van de vordering naar Euro's, kwamen tot en met 2014 respectievelijk ten gunste of ten laste van de reserve omrekeningsverschillen van Stichting Haaswijk. Omdat de betreffende stichtingen de groep hebben verlaten, komen deze koersverschillen met ingang van 2015 ten gunste of ten laste van de resultatenrekening. Het saldo betreft nog één huurkoopvordering en wordt afgeboekt naarmate deze wordt afgewikkeld.

De herwaarderingsreserve van Stichting Haaswijk betreft de som van meerdere reserves ter financiering van onroerend goed. De reserves zijn gevormd uit ontvangen bijdragen ten behoeve van de exploitatie van bepaalde panden van Stichting Haaswijk. De afschrijvingskosten van de betreffende panden worden via de winstbestemming onttrokken aan deze reserves.

Bestemmingsfondsen

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€
Bestemmingsfonds:				
Reserve aanvaardbare kosten	3.419.834	819.461	170.924	4.410.220
24 uur opvang	137.302	0	0	137.302
Totaal bestemmingsfondsen	<u>3.557.137</u>	<u>819.461</u>	<u>170.924</u>	<u>4.547.522</u>

De bestemmingsfondsen Reserve aanvaardbare kosten kunnen worden aangewend ten behoeve van de exploitatie van de zorg uit hoofde van ZVW, WMO en/of Jeugdwet.

Het bestemmingsfonds van Stichting De Brug betreft bijdragen van particulieren voor de kosten van onderzoek, ontwikkelingen en opstart van de 24 uur opvang.

Overige reserves

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€
Overige reserves:				
Algemene reserve	2.443.350	4.504.469	-170.924	6.776.895
Totaal overige reserves	<u>2.443.350</u>	<u>4.504.469</u>	<u>-170.924</u>	<u>6.776.895</u>

De resultaten van Stichting de Brug komen voort uit zorgactiviteiten. Om die reden is het saldo van de algemene reserve toegevoegd aan de reserve aanvaardbare kosten en daarmee in lijn met het beleid van De Hoop Groep.

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen en de achtergestelde lening(en) die onder de langlopende schulden verwerkt zijn. Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2023 bedraagt € 13.572.373 (2022: € 9.104.190).

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

8. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€	€
Overige voorzieningen:					
- jubileumgratificaties	326.820	90.202	22.166	29.836	365.020
- reorganisatie	13.883	0	7.930	0	5.953
- langdurig zieken	227.456	249.030	0	227.456	249.030
- verlieslatend contract	23.491	0	23.491	0	0
- generatiepact	78.140	102.261	27.156	0	153.245
Totaal voorzieningen	<u>669.790</u>	<u>441.493</u>	<u>80.744</u>	<u>257.292</u>	<u>773.247</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-23
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	250.514
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	522.734
hiervan > 5 jaar	267.977

De voorzieningen zijn voor € 3.268 (2022: € 2.878) gemuteerd voor oprenten en veranderingen in de disconteringsvoet.

Met betrekking tot de voorzieningen gelden nog de volgende toelichtingen:

Voorziening jubileumgratificaties

De voorziening jubileumgratificaties betreft een voorziening voor toekomstige uitkeringen bij jubilea en het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1%.

Reorganisatievoorziening

De voorziening voor reorganisatiekosten heeft betrekking een wijziging in de organisatiestructuur en de salariskosten die hiermee samenhangen.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2023 vallen.

Voorziening verlieslatend contract

De voorziening verlieslatend contract betreft een contract dat liep tot april 2023 waarvoor het negatieve resultaat was voorzien.

Voorziening generatiepact

De voorziening generatiepact betreft een voorziening voor medewerkers die gebruik zouden kunnen gaan maken van de regeling 'generatiepact' die is opgenomen in de cao GGZ. Binnen deze regeling hebben medewerkers die opteren voor de regeling en voldoen aan de voorwaarden, recht op 20% arbeidstijdverkorting tegen 10% reductie van het bruto-salaris. De voorziening betreft de beste schatting van de kosten van de 10%-nonactiviteit. Hiervoor is bepaald welke medewerkers voldoen aan de voorwaarden voor de regeling en is een inschatting gemaakt van de kans dat daadwerkelijk wordt geopteerd voor de regeling, welke kans is ingeschat op 33% (2022: 25%). De voorziening is bepaald op basis van de 'verplichting per balansdatum'-methode.

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

9. Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)

De specificatie van het totaal van de langlopende schulden naar hun looptijd is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	1.112.118	1.423.285
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	16.731.823	21.541.442
hiervan > 5 jaar	12.764.599	16.441.093

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden (onderdeel 2.1.6).

Eén lening (van € 1.000.000) is achtergesteld bij vorderingen, kredieten e.d. uit welke hoofde dan ook.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Alle bankleningen zijn door het Waarborgfonds voor de Zorgsector geborgd.

10. Kortlopende schulden

De overige schulden en overige passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Overige schulden:		
- Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	1.112.118	1.423.285
- Nog te betalen salarissen	135.877	146.120
- Schulden aan zorgverzekeraars	1.548.817	1.728.965
- Schulden uit hoofde van subsidies	93.414	565.441
- Diversen	577.617	444.343
Totaal overige schulden	3.467.843	4.308.155
Overige passiva:		
- Vakantiegeld	1.187.096	1.093.582
- Vakantiedagen	654.246	485.902
- Persoonlijk budget levensfase/balansbudget	2.111.609	1.857.192
- Vooruitontvangen opbrengsten	19.766	35.254
- Diversen	316.604	335.318
Totaal overige passiva	4.289.321	3.807.249

11. Financiële instrumenten

Algemeen

In de normale bedrijfsuitoefening wordt gebruik gemaakt van uiteenlopende financiële instrumenten die De Hoop Groep blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen de volgende financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen: handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. De Hoop handelt niet in financiële derivaten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren e.d. zijn toegelicht onder 5. Vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Voor de langlopende schulden zijn er langlopende renteafspraken gemaakt. Voor een overzicht van de rente- en aflossingsverplichtingen wordt verwezen naar het overzicht van de leningen onder 2.1.6. De instelling heeft als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde er van.

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS**12.a Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa****Fiscale eenheid**

De Hoop Groep vormt een fiscale eenheid omzetbelasting. Ultimo 2023 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € nihil (2022: € 50.542).

Huurverplichtingen

De met derden aangegane meerjarige huurverplichtingen van onroerende zaken betreffen:

<u>Onroerende zaak</u>	<u>Geschatte</u> <u>jaarhuursom</u> <u>2023 in €</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>2 - 5 jaar in €</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>> 5 jaar in €</u>	<u>Einddatum</u> <u>huurcontract</u>
Voor de toelichting op de huurverplichtingen van Stichting De Hoop wordt verwezen naar onderdeel 13. van de toelichting op de enkelvoudige balans.				

De huurverplichtingen kwalificeren op grond van de bepalingen van RJ-Richtlijn 292 Leasing als operational lease en zijn om die reden niet in de balans opgenomen.

Overige verplichtingen

De overige met derden aangegane meerjarige verplichtingen van onroerende en roerende zaken betreffen:

<u>Omschrijving</u>	<u>Geschatte</u> <u>verplichting</u> <u>2023 in €</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>2 - 5 jaar in €</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>> 5 jaar in €</u>	<u>Einddatum</u> <u>contract</u>
Erfpacht perceel grond Provincialeweg te Dordrecht voor een periode van 50 jaar.	10.319	41.276	220.000	21-3-2050
Obligoverplichting van Stichting De Hoop m.b.t. de door het Waarborgfonds voor de Zorgsector geborgde leningen ter grootte van 3% van de restschuld.	57.040	31.183		
Obligoverplichting van Stichting Haaswijk m.b.t. de door het Waarborgfonds voor de Zorgsector geborgde leningen ter grootte van 3% van de restschuld.	475.654	351.755		
<i>Totaal</i>	<i>543.012</i>	<i>424.214</i>	<i>220.000</i>	

Kredietfaciliteit

De kredietfaciliteit in rekening-courant van Stichting De Hoop bij BNG Bank N.V. bedraagt per 31 december 2023 € 2.000.000 (2022: € nihil) en de rente EURIBOR plus 2%.

De verstrekte zekerheden die gelden voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant luiden als volgt:

- hypotheekrecht, gezamenlijk met Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector, op alle aan Stichting De Hoop toebehorende onroerende zaken (waaronder begrepen erfpacht- en opstalrechten) met een pandrecht op de roerende zaken, beide eerste in rang.
- hypotheekrecht op alle aan Stichting Haaswijk toebehorende onroerende zaken (waaronder begrepen erfpacht- en opstalrechten) met een pandrecht op de roerende zaken, beide eerste in rang.
- een stil pandrecht, eerste in rang, op alle bestaande en toekomstige vorderingen van Stichting De Hoop met alle daaraan verbonden afhankelijke rechten en nevenrechten op al zijn bestaande en toekomstige debiteuren.
- een bezitloos pandrecht, eerste in rang, op de huidige en toekomstige roerende zaken van Stichting De Hoop.
- hoofdelijke aansprakelijkheid van Stichting Haaswijk, Stichting De Hoop Re-integratie, Stichting Werkvisie De Hoop, Stichting Chris en Voorkom! en Stichting De Brug.

Verder zal De Hoop ervoor zorgdragen dat de solvabiliteitsratio vanaf boekjaar 2023 groter of gelijk is aan 20 % en de DSCR backward groter of gelijk aan 1,3 (op basis van de cijfers opgenomen in geconsolideerde jaarrekening).

De gerealiseerde solvabiliteitsratio over 2023 bedraagt 30,4%, de DSCR backward bedraagt 2,2.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker.

Dezelfde onzekerheid is aan de orde met betrekking tot de definitieve vaststelling van subsidies. Niet uitgesloten kan worden dat de verwerkte bedragen bij de definitieve vaststelling nog bijgesteld worden. Deze bijstellingen zullen dan in het resultaat van het boekjaar verwerkt worden, waarin de bijstelling voldoende aannemelijk wordt.

Stichting De Hoop verwacht uit hoofde van genoemde nacontroles en de subsidievestigingen geen noemenswaardige correcties op de verantwoorde opbrengsten.

2.1.5 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE BALANS

12.b Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Ontwikkeling verkochte grondpositie

Stichting De Hoop heeft in 2023 een grondpositie verkocht. Mogelijk komt er in de toekomst, uit de verdere ontwikkeling hiervan, een bate ten goede aan De Hoop.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Bij het opstellen van de jaarrekening bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond. Stichting De Hoop is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2023. Op basis van ervaringen in het verleden wordt het risico op het inzetten van het macrobeheersingsinstrument zeer laag ingeschat.

2.1.6 GECONSOLIDEERD OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Einde rente- vast periode	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings- wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%		€	€	€	€	€			€	
Stichting De Hoop															
Bankleningen ING Bank	div.	2.189.073	div.	bancair	div.	div.	757.444	0	73.002	684.442	319.432	div.	kwartaal	73.002	borging
Bankleningen BNG Bank	div.	1.800.000	div.	bancair	div.	div.	1.050.000	0	1.050.000	0	0	div.	kw./jaar	0	borging
Bankleningen NWB Bank	div.	2.850.000	div.	bancair	div.	div.	1.342.500	0	125.625	1.216.875	720.000	div.	jaar	125.625	borging
Overige leningen achtergesteld	1-okt-19	1.000.000	n.v.t.	achtergesteld	0	n.v.t.	1.000.000	0	1.000.000	0	0	0	geen	0	geen
Overige leningen	1-sep-20	350.000	4 jaar	onderhands	0	n.v.t.	204.167	0	116.667	87.500	0	1	maand	87.500	geen
Totaal leningen De Hoop							4.354.111	0	2.365.294	1.988.817	1.039.432			286.127	
Stichting Haaswijk															
<i>Bankleningen:</i>															
ING Bank	1-dec-10	358.486	20 jaar	bancair	1,80%	30-jun-24	140.672	0	18.151	122.521	31.765	7	0	18.151	borging
ING Bank	1-dec-10	898.485	22 jaar	bancair	1,85%	1-jan-25	408.403	0	40.840	367.562	163.361	9	0	40.840	borging
ING Bank	1-dec-10	69.200	13 jaar	bancair	2,90%	n.v.t.	2.000	0	2.000	0	0	0	0	0	borging
ING Bank	1-dec-10	750.000	15 jaar	bancair	4,40%	31-okt-23	150.000	0	150.000	0	0	0	0	0	borging
ING Bank	1-dec-10	802.000	12 jaar	bancair	1,50%	31-jan-23	10.000	0	10.000	0	0	0	0	0	borging
NWB Bank	1-apr-10	9.647.500	30 jaar	bancair	3,89%	1-apr-25	5.788.500	0	321.583	5.466.917	3.859.000	17	0	321.583	borging
NWB Bank	10-nov-10	1.800.000	30 jaar	bancair	0,20%	n.v.t.	1.080.000	0	60.000	1.020.000	720.000	17	0	60.000	borging
BNG Bank	1-apr-10	3.175.000	30 jaar	bancair	1,25%	31-mrt-30	1.852.084	0	105.833	1.746.250	1.217.084	17	0	105.833	borging
BNG Bank	1-apr-10	2.500.000	20 jaar	bancair	1,07%	n.v.t.	937.500	0	937.500	0	0	0	0	0	borging
BNG Bank	1-apr-10	4.137.500	30 jaar	bancair	1,25%	31-mrt-30	2.413.542	0	137.917	2.275.625	1.586.041	16	0	137.917	borging
BNG Bank	1-apr-10	2.200.000	25 jaar	bancair	1,46%	n.v.t.	2.200.000	0	0	2.200.000	2.200.000	-	0	0	borging
BNG Bank	18-jul-12	4.250.000	30 jaar	bancair	3,22%	n.v.t.	2.797.917	0	141.667	2.656.250	1.947.916	19	0	141.667	borging
Totaal bankleningen							17.780.616	0	1.925.491	15.855.125	11.725.168			825.991	
<i>Overige leningen:</i>															
SKG	2-6-2020	700.000	20 jaar	onderhands	2,60%	n.v.t.	630.000	0	630.000	0	0	0	0	0	geen
VEN2020	2-6-2020	200.000	10 jaar	onderhands	2,00%	n.v.t.	200.000	0	200.000	0	0	0	0	0	hypothec
Totaal overige leningen							830.000	0	830.000	0	0			0	
Totaal leningen Haaswijk							18.610.616	0	2.755.491	15.855.125	11.725.168			825.991	
Totaal							22.964.727	0	5.120.785	17.843.942	12.764.599			1.112.118	

Voor een nadere specificatie van de bankleningen van De Hoop wordt verwezen naar onderdeel 2.2.6.

2.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING**BATEN****15. Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten**

De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Wet maatschappelijke ondersteuning	8.211.417	7.262.556
Totaal	<u>8.211.417</u>	<u>7.262.556</u>

16. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Subsidies:		
- Subsidies van provincies en gemeenten	1.613.162	1.721.593
- Overige subsidies	351.984	439.911
Overige opbrengsten:		
- Verhuuropbrengsten	874.457	901.545
- Opbrengsten diensten aan andere organisaties en detachering	294.014	212.198
- Giften en bijdragen e.d.	1.060.496	1.137.978
- Overige opbrengsten	1.441.423	1.320.695
Totaal	<u>5.635.535</u>	<u>5.733.920</u>

LASTEN**17. Kosten van grond- en hulpstoffen**

De kosten van grond- en hulpstoffen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Kosten van grond- en hulpstoffen en inkoopwaarde van de omzet	245.684	216.798
Totaal	<u>245.684</u>	<u>216.798</u>

18. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Kosten dienstverlening door onderaannemers	151.320	119.347
Kosten personeel niet in loondienst:		
- Kosten ingehuurd personeel/ uitzendkrachten	2.339.903	2.266.637
Totaal	<u>2.491.222</u>	<u>2.385.983</u>

2.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING**19. Lonen en salarissen**

De lonen en salarissen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	27.935.188	25.697.369
Totaal	<u>27.935.188</u>	<u>25.697.369</u>
Het gemiddelde aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden (fte's) is als volgt:	478	461
	<u>478</u>	<u>461</u>

22. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	104.625	96.328
- materiële vaste activa	1.825.770	1.992.724
- resultaat verkoop materiële vaste activa	-4.085.749	-241.651
Totaal afschrijvingen	<u>-2.155.354</u>	<u>1.847.400</u>

23. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.456.446	1.305.346
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	526.067	519.129
Overige personeelskosten	1.462.902	1.302.256
Algemene kosten	3.474.440	3.262.363
Huur en leasing	1.599.827	1.506.319
Onderhoudskosten	273.530	379.724
Energiekosten	1.094.836	702.672
Productie- en verkoopkosten	43.942	23.105
Dotaties en vrijval voorzieningen	272.724	-122
Totaal overige bedrijfskosten	<u>10.204.714</u>	<u>9.000.792</u>

24. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

De rentebaten en soortgelijke opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Rentebaten leningen u/g	6.066	8.147
Rentebaten bankrekeningen	3.926	0
Rentebaten overig	76.000	0
Totaal	<u>85.992</u>	<u>8.147</u>

2.1.7 TOELICHTING OP DE GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING**25. Rentelasten en soortgelijke kosten**

De rentelasten en soortgelijke kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Rentelasten leningen o/g	-433.993	-623.703
Rentelasten bankrekeningen	-1.606	-34.970
Rentelasten overig	-103.708	-30.713
Totaal	<u>-539.307</u>	<u>-689.386</u>

26. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Resultaat deelnemingen	65.117	98.833
Totaal	<u>65.117</u>	<u>98.833</u>

27. Bijzondere baten en lasten

De bijzondere baten en lasten die reeds verwerkt zijn in de verschillende kosten- en opbrengsten soorten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Boekwinst verkopen (verwerkt in de post Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa)	4.085.749	241.651
Totaal	<u>4.085.749</u>	<u>241.651</u>

28. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant zijn als volgt:

	2023	2022
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	155.000	145.000
2. Overige controlewerkzaamheden	87.000	70.000
3. Fiscale advisering	11.000	1.000
4. Niet-controlediensten	0	16.000
	<u>253.000</u>	<u>232.000</u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening 2023 (2022) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023 (2022), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2023 (2022) zijn verricht.

2.2 ENKELVOUDIG DEEL VAN DE JAARREKENING 2023

2.2.1 ENKELVOUDIGE BALANS PER 31 DECEMBER 2023
 (na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Immateriële vaste activa	1		
Kosten van ontwikkeling		717.582	701.121
		717.582	701.121
Materiële vaste activa	2		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		6.043.548	6.187.970
Machines en installaties		513.838	475.806
Andere vaste bedrijfsmiddelen		905.766	1.101.226
Vaste bedrijfsmiddelen in uitvoering/ vooruitbetaald op materiële vaste activa		487.060	4.681
		7.950.212	7.769.684
Financiële vaste activa	3		
Andere deelnemingen		81.945	81.945
Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen		2.623	2.353
Overige effecten en overige vorderingen		3.404	6.675
		87.972	90.973
Vlottende activa			
Vorraden	4		
Gereed product en handelsgoederen		8.800	8.800
		8.800	8.800
Vorderingen	5		
Op handelsdebiteuren		7.081.192	9.854.058
Op groepsmaatschappijen		82.319	158.196
Overige vorderingen		163.746	287.944
Overlopende activa		883.547	2.626.616
		8.210.804	12.926.814
Liquide middelen	6	1.698.736	3.136.721
Totaal activa		18.674.105	24.634.113

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u> €	<u>31-dec-22</u> €
PASSIVA			
Eigen vermogen	7		
Bestemmingsfonds		3.511.210	2.766.983
		3.511.210	2.766.983
Voorzieningen	8		
Overige		727.894	623.477
		727.894	623.477
Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)	9		
Andere obligatieleningen en onderhandse leningen		200.000	1.287.500
Schulden aan banken		1.702.690	2.891.317
Schulden aan groepsmaatschappijen		3.735.000	1.200.000
		5.637.690	5.378.817
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)	10		
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		673.557	659.078
Schulden aan groepsmaatschappijen		40.991	1.369.923
Belastingen en premies sociale verzekeringen		1.549.845	7.026.513
Schulden terzake van pensioenen		708.663	1.042.976
Overige schulden		2.252.046	2.631.848
Overige passiva		3.572.209	3.134.499
		8.797.311	15.864.837
Totaal passiva		18.674.105	24.634.113

2.2.2 ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023 €	2022 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	13		
Zorgverzekeringswet		26.452.364	23.220.192
Wet langdurige zorg		1.668.328	1.753.932
VWS- en/of Wlz-subsidies		19.781	53.029
Forensische zorg		1.620.363	1.868.030
Beschikbaarheidsbijdrage zorgfuncties		568.560	460.200
Baten uit zorgverlening in onderaanneming		2.293.771	1.594.000
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		40.534	24.251
		32.663.701	28.973.634
Opbrengsten Jeugdwet	14	4.020.316	3.937.968
Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	15	6.787.111	5.994.649
Netto omzet		43.471.128	38.906.251
Overige bedrijfsopbrengsten	16	2.691.266	3.032.369
Som der bedrijfsopbrengsten		46.162.395	41.938.620
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten van grond- en hulpstoffen	17	102.562	94.506
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	18	3.068.339	3.058.698
Lonen en salarissen	19	24.738.221	22.737.716
Sociale lasten	20	4.119.502	3.689.444
Pensioenlasten	21	2.292.629	2.136.018
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	22	852.494	679.403
Overige bedrijfskosten	23	10.149.578	9.271.385
Som der bedrijfslasten		45.323.325	41.667.170
BEDRIJFSRESULTAAT		839.070	271.451
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	24	76.071	249
Rentelasten en soortgelijke kosten	25	-176.783	-227.701
RESULTAAT EXCLUSIEF RESULTAAT UIT DEELNEMINGEN		738.358	43.999
Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen	26	5.870	7.030
RESULTAAT		744.228	51.029

RESULTAATBESTEMMING

Het resultaat is als volgt verdeeld:

	2023 €	2022 €
Bestemmingsfonds	744.228	51.029
	744.228	51.029

2.2.3 ENKELVOUDIG KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	Ref.	2023		2022	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Bedrijfsresultaat			839.070		271.451
Aanpassingen voor:					
- afschrijvingen en overige waardeverminderingen	22	854.494		964.906	
- mutaties voorzieningen (exclusief voorziening deelnemingen)	8	104.417		-175.278	
			958.911		789.628
Veranderingen in werkkapitaal:					
- vorderingen	5	4.716.010		-615.134	
- kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	10	-7.067.525		2.761.855	
			-2.351.515		2.146.721
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-553.534		3.207.799
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	24	76.071		249	
Rentelasten en soortgelijke kosten	25	-176.783		-227.701	
Ontvangen dividenden	26	5.600		6.271	
			-95.112		-221.181
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			-648.646		2.986.619
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings materiële vaste activa	2	-932.187		-372.910	
Desinvesteringen materiële vaste activa	2	1.000		226.889	
Investerings immateriële vaste activa	1	-120.297		-1.226	
Aflossing leningen u/g	3	3.272		12.272	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-1.048.212		-134.975
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen leningen	10	2.535.000		1.200.000	
Aflossing langlopende schulden	9	-2.276.127		-3.925.294	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			258.873		-2.725.294
Mutatie geldmiddelen			-1.437.985		126.350
Stand geldmiddelen per 1 januari	6		3.136.721		3.010.371
Stand geldmiddelen per 31 december	6		1.698.736		3.136.721
Mutatie geldmiddelen			-1.437.985		126.350

Er is gebruik gemaakt van de indirecte methode.

2.2.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

De grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van de enkelvoudige jaarrekening komen overeen met de grondslagen voor de geconsolideerde jaarrekening. Zie hiervoor paragraaf 2.1.4.

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

ACTIVA

1. Immateriële vaste activa

	Kosten oprichting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom	Goodwill	Vooruit betaald op immateriële vaste activa	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	0	876.401	0	0	0	876.401
- cumulatieve afschrijvingen	0	175.280	0	0	0	175.280
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>0</u>	<u>701.121</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>701.121</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	0	120.297	0	0	0	120.297
- afschrijvingen	0	103.835	0	0	0	103.835
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>0</u>	<u>16.461</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>16.461</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	0	996.698	0	0	0	996.698
- cumulatieve afschrijvingen	0	279.116	0	0	0	279.116
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>717.582</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>717.582</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>		5% - 20%				

De kosten van ontwikkeling betreffen software die bij Stichting De Hoop in gebruik is, waaronder het elektronisch patiëntendossier.

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

2. Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen €	Machines en installaties €	Andere vaste bedrijfs- middelen €	Vaste bedrijfs- middelen in uitvoering/ vooruit betaald op materiële vaste activa €	Niet aan de bedrijfs- uitoefening dienstbaar €	Totaal €
Stand per 1 januari 2023						
- aanschafwaarde	12.591.313	832.704	2.614.348	4.681	0	16.043.046
- cumulatieve afschrijvingen	6.403.343	356.897	1.513.122	0	0	8.273.362
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>6.187.970</u>	<u>475.806</u>	<u>1.101.226</u>	<u>4.681</u>	<u>0</u>	<u>7.769.684</u>
Mutaties in het boekjaar						
- investeringen	121.086	135.592	193.130	482.379	0	932.187
- afschrijvingen	265.508	97.560	387.591	0	0	750.659
- desinvesteringen						
aanschafwaarde	0	0	50.090	0	0	50.090
cumulatieve afschrijvingen	0	0	49.090	0	0	49.090
per saldo	0	0	1.000	0	0	1.000
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-144.423</u>	<u>38.032</u>	<u>-195.461</u>	<u>482.379</u>	<u>0</u>	<u>180.528</u>
Stand per 31 december 2023						
- aanschafwaarde	12.712.399	968.295	2.757.389	487.060	0	16.925.143
- cumulatieve afschrijvingen	6.668.851	454.457	1.851.623	0	0	8.974.931
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>6.043.548</u>	<u>513.838</u>	<u>905.766</u>	<u>487.060</u>	<u>0</u>	<u>7.950.212</u>
Afschrijvingspercentage	0% - 27%	10% - 20%	5% - 33%	0,0%		

In de investeringen is geen bedrag aan geactiveerde rente opgenomen (2022: € nihil) Het totaal van de geactiveerde rente bedraagt ultimo boekjaar € 141.880 (2022: € 141.880), de boekwaarde bedraagt € 55.506 (2022: € 70.053).

De WOZ-waarde over 2023 (waardepeildatum 1-1-2022) bedraagt € 10.769.000. De verzekerde waarde bedraagt ultimo 2023 € 29.032.000.

De vaste activa zijn als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen in onderdeel 2.2.6.

De materiële vaste activa dienen als onderpand voor schulden aan kredietinstellingen, als garantie voor leningen die zijn geborgd via het Waarborgfonds voor de Zorg (WfZ). Voor een specificatie wordt verwezen naar onderdeel 2.2.6. Stichting De Hoop heeft zich verbonden niet zonder voorafgaande toestemming van het WfZ onroerende goederen die zijn gefinancierd met geborgde leningen te vervreemden of met een ander zakelijk recht te bezwaren. Tevens heeft De Hoop zich verbonden om op eerste verzoek van het WfZ een recht van hypotheek aan het WfZ te verstrekken op onroerende zaken waarvoor een lening is aangegaan die geheel of gedeeltelijk door het WfZ is geborgd.

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

3. Financiële vaste activa

	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Vorderingen op groepsmaatschappijen	Andere deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen	Overige effecten en overige vorderingen	Totaal
	€	€	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2023	0	0	81.945	2.353	6.675	90.973
Resultaat deelnemingen	0	0	0	270	5.600	5.870
Ontvangen dividend	0	0	0	0	-5.600	-5.600
Aflossing leningen	0	0	0	0	-3.272	-3.272
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>81.945</u>	<u>2.623</u>	<u>3.404</u>	<u>87.972</u>

Van de vorderingen op de financiële vaste activa heeft een totaalbedrag van € nihil (2022: € 3.000) een looptijd korter dan 1 jaar.

4. Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen

Op de voorraden is geen voorziening voor incourantheid in aftrek gebracht (2022: € nihil).

5. Vorderingen

De voorziening die in aftrek op de vorderingen is gebracht, bedraagt € 597.247 (2022: € 320.568).

Onder de debiteuren is een bedrag van € 4.886.777 (2022: € 25.310.005) opgenomen voor nog te factureren omzet.

Doordat de facturatiemodule voor de ZPM-omzet pas eind 2022 door de softwareleverancier werd opgeleverd, was het te factureren bedrag ultimo 2022 erg hoog. Inmiddels is de achterstand ingehaald en zijn de voorschotten, verstrekt ter overbrugging van die periode, door de zorgverzekeraars verrekend.

In de debiteuren is begrepen een bedrag van € nihil (2022: € nihil) met een resterende looptijd langer dan 1 jaar.

De overige vorderingen en overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Overige vorderingen:		
- Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	89.046	108.234
- Subsidies	74.700	179.710
- Omzetbelasting	0	0
- Diversen	0	0
Totaal overige vorderingen	<u>163.746</u>	<u>287.944</u>
Overlopende activa:		
- Te ontvangen corona-compensatie	50.292	1.264.300
- Te ontvangen meerkostenvergoeding	34.322	256.319
- Vooruitbetaalde bedragen	590.735	550.170
- Diversen	208.197	555.827
Totaal overlopende activa	<u>883.547</u>	<u>2.626.616</u>

Van de overige vorderingen en overlopende activa is € 137.003 (2022: € 130.786) langlopend en € 910.290 (2022: € 2.783.775) kortlopend.

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Onder de overige vorderingen en schulden worden de bedragen opgenomen aangaande het financieringstekort dan wel -overschot Wlz.
De opbouw hiervan is als volgt:

Vorderingen uit hoofde van financieringstekort en schulden uit hoofde van financieringsoverschot

	2023	2022	totaal
	€	€	€
Saldo per 1 januari		108.234	108.234
Financieringsverschil boekjaar	89.046		89.046
Correcties voorgaande jaren		8.544	8.544
Betalingen/ontvangsten		-116.778	-116.778
Subtotaal mutatie boekjaar	89.046	-108.234	-19.188
Saldo per 31 december	89.046	0	89.046
Stadium van vaststelling (per erkenning):			
Stichting De Hoop	a	c	
a= interne berekening			
b= overeenstemming met zorgkantoren			
c= definitieve vaststelling NZa			
		31-dec-23	31-dec-22
		€	€
Waarvan gepresenteerd als:			
- overige vorderingen		89.046	108.234
		89.046	108.234
Specificatie financieringsverschil in het boekjaar		31-dec-23	31-dec-22
		€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten		1.661.020	1.767.468
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget		-1.571.974	-1.659.234
Totaal financieringsverschil		89.046	108.234

6. Liquide middelen

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Bankrekeningen	1.682.233	3.122.978
Kassen	16.503	13.743
Totaal liquide middelen	1.698.736	3.136.721

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

PASSIVA

7. Eigen vermogen

Bestemmingsfonds

	Saldo per 1-jan-23	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€
Bestemmingsfonds:				
Reserve aanvaardbare kosten	2.766.983	744.228	0	3.511.210
Totaal bestemmingsfonds	<u>2.766.983</u>	<u>744.228</u>	<u>0</u>	<u>3.511.210</u>

Het bestemmingsfonds Reserve aanvaardbare kosten kan worden aangewend ten behoeve van de exploitatie van de zorg uit hoofde van ZVW, WMO en/of Jeugdwet.

Het aansprakelijk vermogen bestaat uit het eigen vermogen en de achtergestelde lening(en) die onder de langlopende schulden verwerkt zijn. Het aansprakelijk vermogen per 31 december 2023 bedraagt € 3.711.210 (2022: € 3.966.983).

8. Voorzieningen

	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€	€
Overige voorzieningen					
- jubileumgratificaties	280.507	81.337	21.377	20.801	319.666
- reorganisatie	13.883	0	7.930	0	5.953
- langdurig zieken	227.456	249.030	0	227.456	249.030
- verlieslatend huurcontract	23.491	0	23.491	0	0
- generatiepact	78.140	102.261	27.156	0	153.245
Totaal voorzieningen	<u>623.477</u>	<u>432.628</u>	<u>79.954</u>	<u>248.257</u>	<u>727.894</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-dec-23
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	249.956
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	477.938
hiervan > 5 jaar	235.880

De voorzieningen zijn voor € 2.805 (2022: € 2.457) gemuteerd voor oprenten en veranderingen in de disconteringsvoet.

Met betrekking tot de voorzieningen gelden nog de volgende toelichtingen:

Voorziening jubileumgratificaties

De voorziening jubileumgratificaties betreft een voorziening voor toekomstige uitkeringen bij jubilea en het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1%.

Reorganisatievoorziening

De voorziening voor reorganisatiekosten heeft betrekking een wijziging in de organisatiestructuur en de salariskosten die hiermee samenhangen.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voor zover deze na 31 december 2023 vallen.

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS*Voorziening verlieslatend huurcontract*

De voorziening verlieslatend contract betreft een huurcontract dat liep tot april 2023 waarvoor het negatieve resultaat was voorzien.

Voorziening generatiepact

De voorziening generatiepact betreft een voorziening voor medewerkers die gebruik zouden kunnen gaan maken van de regeling 'generatiepact' die is opgenomen in de cao GGZ. Binnen deze regeling hebben medewerkers die opteren voor de regeling en voldoen aan de voorwaarden, recht op 20% arbeidstijdverkortung tegen 10% reductie van het brutosalarijs. De voorziening betreft de beste schatting van de kosten van de 10%-nonactiviteit. Hiervoor is bepaald welke medewerkers voldoen aan de voorwaarden voor de regeling en is een inschatting gemaakt van de kans dat daadwerkelijk wordt geopteerd voor de regeling, welke kans is ingeschat op 33% (2022: 25%). De voorziening is bepaald op basis van de 'verplichting per balansdatum'-methode.

9. Langlopende schulden (voor meer dan 1 jaar)

De specificatie van het totaal van de langlopende schulden naar hun looptijd is als volgt:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	286.127	375.294
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	5.637.690	5.378.817
hiervan > 5 jaar	1.239.432	3.122.434

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar het overzicht langlopende schulden (onderdeel 2.2.6).

Ultimo 2023 is nog één lening (in totaal € 200.000) achtergesteld bij vorderingen, kredieten e.d. uit welke hoofde dan ook.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

Alle bankleningen zijn door het Waarborgfonds voor de Zorgsector geborgd.

10. Kortlopende schulden

De overige schulden en overige passiva kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	31-dec-23	31-dec-22
	€	€
Overige schulden:		
- Aflossingsverplichtingen komend boekjaar langlopende leningen	286.127	375.294
- Nog te betalen salarissen	140.597	109.497
- Schulden aan zorgverzekeraars	1.548.817	1.728.965
- Schulden uit hoofde van subsidies	0	120.597
- Diversen	276.506	257.494
Totaal overige schulden	<u>2.252.046</u>	<u>2.591.848</u>
Overige passiva:		
- Vakantiegeld	1.059.338	964.081
- Vakantiedagen	575.246	437.175
- Persoonlijk budget levensfase/balansbudget	1.858.101	1.621.553
- Vooruitontvangen opbrengsten	0	34.254
- Diversen	79.524	77.436
Totaal overige passiva	<u>3.572.209</u>	<u>3.134.499</u>

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

11. Financiële instrumenten

Algemeen

In de normale bedrijfsuitoefening wordt gebruik gemaakt van uiteenlopende financiële instrumenten die De Hoop blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. Deze betreffen de volgende financiële instrumenten die in de balans zijn opgenomen: handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. De Hoop handelt niet in financiële derivaten.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren e.d. zijn toegelicht onder 5. Vorderingen.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen en uitgegeven leningen. Voor de langlopende schulden zijn er langlopende renteafspraken gemaakt. Voor een overzicht van de rente- en aflossingsverplichtingen wordt verwezen naar het overzicht van de leningen onder 2.2.6. De instelling heeft als beleid om geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans verantwoorde financiële instrumenten, waaronder vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden, benadert de boekwaarde ervan.

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

12.a Niet in de balans opgenomen verplichtingen en niet in de balans opgenomen activa

Fiscale eenheid

Stichting De Hoop maakt onderdeel uit van een fiscale eenheid omzetbelasting met de instellingen uit De Hoop Groep (zoals genoemd onder de waarderingsgrondslagen) en is uit dien hoofde hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid. Ultimo 2023 bedragen de schulden van de fiscale eenheid € nihil (2022: € 50.542).

Huurverplichtingen

De met derden aangegane meerjarige huurverplichtingen van onroerende zaken betreffen:

Onroerende zaak	<u>Geschatte</u> <u>jaarhuursom</u> <u>2024 in €</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>2 - 5 jaar in €</u>	<u>Omvang</u> <u>verplichting</u> <u>> 5 jaar in €</u>	<u>Einddatum</u> <u>huurcontract</u>
Ruimtevaart 50-56, Amersfoort	101.877	110.367	0	31-jan-25
Burg. de Raadsingel 49-71, Dordrecht	26.642	24.422	0	30-nov-24
Hoge Nieuwstraat 82, Dordrecht	5.505	27.527	52.760	1-aug-38
Nieuwe Haven 32, Dordrecht	110.493	552.467	1.058.895	1-aug-38
Provincialeweg 100, Dordrecht	51.377	51.377	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 102, Dordrecht	0	0	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 106, Dordrecht	201.024	201.024	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 110, Dordrecht	200.868	200.868	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 116, Dordrecht	56.080	56.080	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 126, Dordrecht	269.407	269.407	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 74, Dordrecht	108.449	108.449	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 76, Dordrecht	1.584	1.584	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 84, Dordrecht	53.186	53.186	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 86, Dordrecht	0	0	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 90, Dordrecht	0	0	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 92, Dordrecht	233.590	233.590	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg 96-98, Dordrecht	99.329	99.329	0	onbepaalde tijd
Provincialeweg, Dordrecht (Portacabin)	13.323	0	0	14-apr-23
Spuiweg 77-87 Dordrecht	90.000	90.000	0	19-dec-24
Torenstraat 12-40, Dordrecht	122.323	611.615	764.519	31-mrt-35
Vleeshouwerstraat 20, Dordrecht	7.894	39.471	75.653	1-aug-38
Danshof 4-22, Gorinchem	106.161	530.804	61.927	15-jul-29
De Drie Zusters, Gorinchem	149.090	49.697	0	30-apr-24
Zustersteeg 2a,2c, Gorinchem	26.128	2.177	0	31-jan-24
Wesepeweg 6, Heeten	65.288	326.439	261.151	20-dec-32
De Molen 24-28, Houten	86.851	260.553	0	15-dec-26
Duivenstraat 99, Papendrecht	6.088	6.088	0	onbepaalde tijd
Pagasmusweg 200, Rotterdam	114.847	191.412	0	31-aug-25
Vendelier 55B, Veenendaal	98.155	114.515	0	28-feb-25
Badhuisstraat 28, Vlissingen	18.900	18.900	0	31-dec-24
Badhuisstraat 60, Vlissingen	11.355	11.355	0	31-dec-24
Scheldestraat 21, Vlissingen	68.300	51.225	0	30-sep-24
Colorado 120-134, Zuidplas	82.407	412.036	542.514	16-jul-35
Corantijn 1, Zuidplas	9.156	45.782	60.279	16-jul-35
Totaal	2.595.680	4.751.747	2.877.699	
De panden aan de Provincialeweg en de Spuiweg worden gehuurd van Stichting Haaswijk.				

De huurverplichtingen kwalificeren op grond van de bepalingen van RJ-Richtlijn 292 Leasing als operational lease en zijn om die reden niet in de balans opgenomen.

2.2.5 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE BALANS

Overige verplichtingen

De overige met derden aangegane meerjarige verplichtingen van onroerende zaken betreffen:

<u>Omschrijving</u>	<u>Geschatte verplichting 2024 in €</u>	<u>Omvang verplichting 2 - 5 jaar in €</u>	<u>Omvang verplichting > 5 jaar in €</u>	<u>Einddatum contract</u>
Erfpacht perceel grond Provincialeweg te Dordrecht voor een periode van 50 jaar.	10.319	41.276	220.000	21-3-2050
Obligoverplichting Waarborgfonds voor de Zorgsector geborgde leningen ter grootte van 3% van de restschuld.	57.040	31.183		
<i>Totaal</i>	<i>67.359</i>	<i>72.459</i>	<i>220.000</i>	

Op 29 december 2002 is het RTB-gebouw, gelegen aan de Provincialeweg 70, 3329 KP te Dordrecht en gezamenlijke eigendom van Stichting De Hoop en Stichting Haaswijk, middels een notariële akte gesplitst in twee appartementsrechten. Ten behoeve van deze appartementsrechten is een vereniging van eigenaren opgericht. Eén en ander is gebeurd conform de voorschriften van het ministerie van VWS.

Kredietfaciliteit

De kredietfaciliteit in rekening-courant bij BNG Bank N.V. bedraagt per 31 december 2023 € 2.000.000 (2022: € nihil) en de rente EURIBOR plus 2%.

De verstrekte zekerheden die gelden voor de opgenomen kredietfaciliteit in rekening-courant luiden als volgt:

- hypotheekrecht, gezamenlijk met Stichting Waarborgfonds voor de Zorgsector, op alle aan Stichting De Hoop toebehorende onroerende zaken (waaronder begrepen erfpacht- en opstalrechten) met een pandrecht op de roerende zaken, beide eerste in rang.
- hypotheekrecht op alle aan Stichting Haaswijk toebehorende onroerende zaken (waaronder begrepen erfpacht- en opstalrechten) met een pandrecht op de roerende zaken, beide eerste in rang.
- een stil pandrecht, eerste in rang, op alle bestaande en toekomstige vorderingen van Stichting De Hoop met alle daaraan verbonden afhankelijke rechten en nevenrechten op al zijn bestaande en toekomstige debiteuren.
- een bezitloos pandrecht, eerste in rang, op de huidige en toekomstige roerende zaken van Stichting De Hoop.
- hoofdelijke aansprakelijkheid van Stichting Haaswijk, Stichting De Hoop Re-integratie, Stichting Werkvisie De Hoop, Stichting Chris en Voorkom! en Stichting De Brug.

Verder zal De Hoop ervoor zorgdragen dat de solvabiliteitsratio vanaf boekjaar 2023 groter of gelijk is aan 20 % en de DSCR backward groter of gelijk aan 1,3 (op basis van de cijfers opgenomen in geconsolideerde jaarrekening).

De gerealiseerde solvabiliteitsratio over 2023 bedraagt 30,4%, de DSCR backward bedraagt 2,2.

Onzekerheden opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker.

Dezelfde onzekerheid is aan de orde met betrekking tot de definitieve vaststelling van subsidies. Niet uitgesloten kan worden dat de verwerkte bedragen bij de definitieve vaststelling nog bijgesteld worden. Deze bijstellingen zullen dan in het resultaat van het boekjaar verwerkt worden, waarin de bijstelling voldoende aannemelijk wordt.

Stichting De Hoop verwacht uit hoofde van genoemde nacontroles en de subsidievaststellingen geen noemenswaardige correcties op de verantwoorde opbrengsten.

12.b Mogelijke rechten of verplichtingen in het kader van de niet in de balans opgenomen regelingen

Ontwikkeling verkochte grondpositie

Stichting De Hoop heeft in 2023 een grondpositie verkocht. Mogelijk komt er in de toekomst, uit de verdere ontwikkeling hiervan, een bate ten goede aan De Hoop.

Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersinstrument

Bij het opstellen van de jaarrekening bestaat nog geen inzicht in realisatie van het mbi-omzetplafond. Stichting De Hoop is niet in staat een betrouwbare inschatting te maken van de uit het macrobeheersinstrument voortkomende verplichting en deze te kwantificeren. Als gevolg daarvan is deze verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans per 31 december 2023. Op basis van ervaringen in het verleden wordt het risico op het inzetten van het macrobeheersingsinstrument zeer laag ingeschat.

2.2.6 ENKELVOUDIG OVERZICHT LANGLOPENDE SCHULDEN ULTIMO 2023

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale loop-tijd	Soort lening	Werke- lijke rente	Einde rente- vast periode	Restschuld 31 december 2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31 december 2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings-wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%		€	€	€	€	€			€	
Bankleningen:															
ING Bank	1-jul-00	1.089.073	30 jaar	bancair	1,80%	30-jun-24	281.344	0	36.302	245.042	63.532	7	kwartaal	36.302	borging
ING Bank	27-dec-05	1.100.000	30 jaar	bancair	1,50%	31-okt-24	476.100	0	36.700	439.400	255.900	12	kwartaal	36.700	borging
BNG Bank	1-jul-10	1.800.000	30 jaar	bancair	1,25%	31-mrt-30	1.050.000	0	1.050.000	0	0	0	kwartaal	0	borging
NWB Bank	1-apr-10	1.800.000	30 jaar	bancair	3,89%	2-apr-40	1.080.000	0	60.000	1.020.000	720.000	17	jaar	60.000	borging
NWB Bank	1-sep-10	1.050.000	16 jaar	bancair	-0,08%	7-sep-26	262.500	0	65.625	196.875	0	3	jaar	65.625	borging
Totaal bankleningen		6.839.073					3.149.944	0	1.248.627	1.901.317	1.039.432			198.627	
Onderhandse leningen:															
St. De Brug	22-dec-16	200.000	8 jaar	achtergesteld	2,50%	n.v.t.	200.000	0	0	200.000	200.000	1	einde looptijd	0	geen
St. Vrienden van De Hoop	1-okt-19	1.000.000	n.v.t.	achtergesteld	2,50%	n.v.t.	1.000.000	0	1.000.000	0	0	0	geen	0	geen
St. Zekerheden WVJG	1-sep-20	350.000	4 jaar	onderhands	2,50%	n.v.t.	204.167	0	116.667	87.500	0	1	maand	87.500	geen
Totaal overige leningen		1.550.000					1.404.167	0	1.116.667	287.500	200.000			87.500	
Schulden aan groepsmaatschappijen:															
St. Haaswijk		3.735.000					1.200.000	2.535.000	0	3.735.000	0		geen	0	
Totaal schulden aan groepsmaatschappijen		3.735.000					1.200.000	2.535.000	0	3.735.000	0			0	
Totaal		12.124.073					5.754.111	2.535.000	2.365.294	5.923.817	1.239.432			286.127	

Toelichting:

Om kosten van vreemd vermogen te beperken worden liquiditeiten binnen De Hoop Groep zo veel mogelijk gepoold, zoals beschreven in het Treasurystatuut. Dit heeft een langlopende schuld tot gevolg. Over deze schuld wordt geen rente berekend.

2.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING**BATEN****15. Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten**

De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Wet maatschappelijke ondersteuning	6.787.111	5.994.649
Totaal	<u>6.787.111</u>	<u>5.994.649</u>

16. Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Subsidies:		
- Subsidies van provincies en gemeenten	701.655	842.068
- Overige subsidies	67.444	345.430
Overige opbrengsten:		
- Verhuuropbrengsten	267.995	288.034
- Opbrengsten diensten aan andere organisaties en detachering	773.563	651.211
- Giften en bijdragen e.d.	608.901	660.068
- Overige opbrengsten	271.708	245.558
Totaal	<u>2.691.266</u>	<u>3.032.369</u>

LASTEN**17. Kosten van grond- en hulpstoffen**

De kosten van grond- en hulpstoffen kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Kosten van grond- en hulpstoffen en inkoopwaarde van de omzet	102.562	94.506
Totaal	<u>102.562</u>	<u>94.506</u>

18. Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten

De kosten uitbesteed werk en andere externe kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Kosten dienstverlening door onderaannemers	867.762	831.879
Kosten personeel niet in loondienst:		
- Kosten ingehuurd personeel/ uitzendkrachten	2.200.576	2.226.819
Totaal	<u>3.068.339</u>	<u>3.058.698</u>

2.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING**19. Lonen en salarissen**

De lonen en salarissen kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Lonen en salarissen	24.738.221	22.737.716
Totaal	<u>24.738.221</u>	<u>22.737.716</u>
Het gemiddelde aantal personeelsleden op basis van full-time eenheden (fte's) is als volgt:		
	411	397
	<u>411</u>	<u>397</u>

22. Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

De afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Afschrijvingen:		
- immateriële vaste activa	103.835	103.835
- materiële vaste activa	750.659	861.070
- resultaat verkoop materiële vaste activa	-2.000	-285.503
Totaal afschrijvingen	<u>852.494</u>	<u>679.403</u>

23. Overige bedrijfskosten

De overige bedrijfskosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	1.245.986	1.121.237
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	446.913	439.502
Overige personeelskosten	1.352.137	1.176.597
Algemene kosten	3.025.095	2.918.573
Huur en leasing	2.628.520	2.661.721
Onderhoudskosten	274.544	325.938
Energiekosten	903.490	581.827
Dotaties en vrijval voorzieningen	272.893	45.991
Totaal overige bedrijfskosten	<u>10.149.578</u>	<u>9.271.385</u>

24. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

De rentebaten en soortgelijke opbrengsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:		
	2023	2022
	€	€
Rentebaten leningen u/g	0	249
Rentebaten bankrekeningen	71	0
Rentebaten overig (disagio)	76.000	0
Totaal	<u>76.071</u>	<u>249</u>

2.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING**25. Rentelasten en soortgelijke kosten**

De rentelasten en soortgelijke kosten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Rentelasten leningen o/g	-69.251	-170.073
Rentelasten bankrekeningen	-1.606	-24.673
Rentelasten overig	-105.925	-32.955
Totaal	<u>-176.783</u>	<u>-227.701</u>

De overige rentelasten betreffen voornamelijk de rente die de Belastingdienst in rekening brengt in verband met de maatregel bijzonder uitstel van betaling vanwege de coronacrisis.

26. Aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen

Het aandeel in winst/verlies van ondernemingen waarin wordt deelgenomen kan als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Resultaat deelnemingen	5.870	7.030
Totaal	<u>5.870</u>	<u>7.030</u>

27. Bijzondere baten en lasten

De bijzondere baten en lasten die reeds verwerkt zijn in de verschillende kosten- en opbrengsten soorten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2023	2022
	€	€
Boekwinst verkopen (verwerkt in de post Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa)	2.000	285.503
Totaal	<u>2.000</u>	<u>285.503</u>

28. Honoraria accountant

De honoraria van de accountant zijn als volgt:

	2023	2022
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	105.000	102.000
2. Overige controlewerkzaamheden	47.000	45.000
3. Fiscale advisering	11.000	1.000
4. Niet-controlediensten	0	16.000
	<u>163.000</u>	<u>164.000</u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening 2023 (2022) hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening 2023 (2022), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar 2023 (2022) zijn verricht.

2.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING**Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)**

De bezoldiging van de leden van de raad van bestuur (en overige topfunctionarissen) over het jaar 2023 is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	I. Blom voorzitter rvb	P.G.F. Vel Tromp lid rvb
1 Functie (functienaam)	1-okt-20	1-sep-21
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	heden	heden
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	Ja	Ja
4 (Fictieve) dienstbetrekking?	100%	100%
5 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	158.800	148.009
6 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	15.038	15.008
7 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	173.838	163.017
8 Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris		
9 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	205.000	205.000
<u>Vergelijkende cijfers 2022</u>		
1 (Fictieve) dienstbetrekking?	Ja	Ja
2 Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%	100%
3 Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	135.898	131.231
4 Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	13.362	13.358
5 Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	149.260	144.589
6 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	199.000	199.000

2.2.7 TOELICHTING OP DE ENKELVOUDIGE WINST- EN VERLIESREKENING

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

Toezichthoudende topfunctionarissen met totale bezoldiging van meer dan € 1.800

	C. Kleingeld voorzitter rvt	H. de Ruiter voorzitter rvt	H. de Ruiter lid rvt
1 Functie (functienaam)			
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-feb-15	1-feb-23	26-okt-16
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	31-jan-23	heden	31-jan-23
4 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	1.792	19.708	1.195
5 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	2.612	28.138	1.741
<u>Vergelijkende cijfers 2022</u>			
1 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	20.175	N.v.t.	13.450
2 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	29.850	N.v.t.	19.900
	D. van Egmond lid rvt	J.J. van Bennekom lid rvt	J.P. Mostert lid rvt
1 Functie (functienaam)			
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	27-mei-21	27-mei-21	27-mei-21
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden	heden	heden
4 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	14.340	14.340	15.290
5 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	20.500	20.500	20.500
<u>Vergelijkende cijfers 2022</u>			
1 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	13.450	13.450	12.500
2 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	19.900	19.900	19.900
	W.H. Benard lid rvt		
1 Functie (functienaam)			
2 In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	8-nov-23		
3 In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	heden		
4 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	2.111		
5 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	3.033		
<u>Vergelijkende cijfers 2022</u>			
1 Totale bezoldiging in het kader van de WNT	N.v.t.		
2 Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	N.v.t.		

Toelichting

De raad van toezicht heeft conform de Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg- en jeugdhulp aan Stichting De Hoop een totaalscore van 11 punten toegekend. De daaruit volgende klassenindeling betreft klasse IV, met een bijbehorend bezoldigingsmaximum voor de raad van bestuur van € 205.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de raad van bestuur. Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van de raad van toezicht bedraagt € 30.750 en voor de overige leden van de raad van toezicht € 20.500. Deze maxima worden niet overschreden. De topfunctionarissen van Stichting De Hoop ontvangen hun bezoldiging vanuit Stichting De Hoop.

Bezoldiging niet-topfunctionarissen:

Er zijn geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijk drempelbedrag hebben ontvangen.

De in de WNT-verantwoording hierboven weergegeven bezoldiging betreft de bezoldiging voor alle groepsonderdelen tesamen.

2.3 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 2 april 2024 heeft Stichting De Hoop een perceel grond met opstallen verkocht voor een bedrag van 1,7 miljoen euro. Hiermee wordt in 2024 de solvabiliteit van De Hoop, en daarmee van De Hoop Groep verder versterkt.

2.3 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De raad van bestuur van Stichting De Hoop heeft de jaarrekening 2023 opgemaakt en vastgesteld in de vergadering van 15 mei 2024, onder gelijktijdige goedkeuring daarvan door de raad van toezicht.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

W.G.
I. Blom - Vrijmoeth
voorzitter raad van bestuur
15-5-2024

W.G.
H. de Ruiter
voorzitter raad van toezicht
15-5-2024

W.G.
P.G.F. Vel Tromp
lid raad van bestuur
15-5-2024

W.G.
J.P. Mostert
lid raad van toezicht
15-5-2024

W.G.
D. van Egmond
lid raad van toezicht
15-5-2024

W.G.
J.J. van Bennekom
lid raad van toezicht
15-5-2024

W.G.
W.H. Benard
lid raad van toezicht
15-5-2024

3 OVERIGE GEGEVENS

3 OVERIGE GEGEVENS

3.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten is niets bepaald ten aanzien van de resultaatbestemming.

3.2 Nevenvestigingen en handelsnamen

Stichting De Hoop heeft nevenvestigingen in Vlissingen, Rotterdam, Amersfoort, Houten, Veenendaal, Gorinchem en Zuidplas. De handelsnaam van Stichting De Hoop is eind 2023 gewijzigd van 'De Hoop ggz' naar 'De Hoop'.

3.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Aan de raad van toezicht van stichting De Hoop

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de in de Jaarverantwoording 2023 opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting De Hoop te Dordrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de Jaarverantwoording 2023 opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting De Hoop op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens *artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg* en de bepalingen van en krachtens de *Wet normering topinkomens (WNT)*.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
2. de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG* van toepassing.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de *Nederlandse controlestandaarden* en de *Regeling Controleprotocol WNT 2023* vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting De Hoop zoals vereist in de *Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO)* en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de *Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA)*.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Benadrukking van afwijkende grondslagen voor de WNT-verantwoording

In de toelichting op de grondslagen van waardering en resultaatbepaling, onderdeel 2.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT, is door stichting De Hoop aangegeven dat is afgeweken van de Wet normering topinkomens (en aanverwante regelingen en besluiten) bij het opstellen van de WNT-verantwoording. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de *Regeling Controleprotocol WNT 2023* hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in *artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT*, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de Jaarverantwoording 2023 opgenomen andere informatie

De Jaarverantwoording 2023 omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- het bestuursverslag
- het verslag van de raad van toezicht
- de overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG* en de *Nederlandse Standaard 720*. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, alsmede voor het toevoegen van het verslag van de interne toezichthouder, in overeenstemming met de *Regeling openbare jaarverantwoording WMG*.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens *artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg* en de bepalingen van en krachtens de *WNT*. In dit kader is de raad van bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de organisatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de *Nederlandse controlestandaarden*, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Dordrecht, 15 mei 2024

Verstegen accountants en adviseurs B.V.,

was getekend,
A. Simons MSc RA

BIJLAGEN

Bijlage verantwoording subsidies gemeente Dordrecht**Verantwoording inzake regionale herstelacademie (zaaknr. 2022/0148) ad € 331.621**

De beschikbaar gestelde subsidie ad € 331.621 is geheel verwerkt in de jaarrekening 2023:

	<u>begroting</u>	<u>realisatie</u>
Project Transgroep	10.355	10.355
Totaal opbrengsten	10.355	10.355
Personeel niet in loondienst	264.655	262.080
Andere personeelskosten	1.000	939
Huisvestingskosten	34.200	35.875
Huishoudelijke kosten	2.000	1.049
Cliëntgebonden kosten	800	3.996
Algemene kosten	49.000	43.886
Totaal kosten	351.655	347.825
Resultaat vóór subsidie	-341.300	-337.470
Af: toegekende subsidie 2023		331.621
Tekort over 2023		-5.849
Met toestemming van de gemeente onttrokken aan de egalisatiereserve		5.670
Tekort		-179

De egalisatiereserve bedraagt per 31-12-2022 € 5.670. Na verrekeningen met het tekort van 2023 is deze reserve nihil.

De besteding van de subsidie van de gemeente Dordrecht (zaaknr. 2022/0148) is akkoord bevonden door de accountant.

Verantwoording inzake Inloophuis (zaaknr. 2022/0142) ad € 42.345

De beschikbaar gestelde subsidie ad € 42.345 is geheel verwerkt in de jaarrekening 2023:

	<u>begroting</u>	<u>realisatie</u>
Ontvangen giften	160.000	113.587
Bijdrage huisvestingskosten	18.000	18.000
Omzet		1.288
Totaal opbrengsten	178.000	132.875
Salarissen en sociale lasten	92.000	108.118
Andere personeelskosten	11.700	8.974
Huisvestingskosten	52.200	65.926
Huishoudelijke kosten	15.400	23.440
Transportkosten	3.000	3.049
Cliëntgebonden kosten	2.300	1.945
Algemene kosten	36.000	35.800
Rente- en Afschrijvingskosten	2.800	2.879
Dotaties en vrijval voorzieningen		601
Totaal kosten	215.400	250.732
Resultaat vóór subsidie	-37.400	-117.857
Af: toegekende subsidie 2023		42.345
Tekort over 2023		-75.512

De besteding van de subsidie van de gemeente Dordrecht (zaaknr. 2022/0142) is akkoord bevonden door de accountant.

Bijlage verantwoording subsidies gemeente Dordrecht**Verantwoording inzake opvangplekken (zaaknr. 2023/0079) ad € 140.585,58**

De afrekening met betrekking tot de beschikbaar gestelde subsidie ad € 140.585,58 luidt als volgt:

	<u>aantal dagen</u>	<u>tarief per dag</u>	<u>bedrag</u>
Huisvestingslasten op basis van de afgegeven indicaties à € 24,54 per dag (per mnd € 678,66 x 1,10 x 12 / 365)			
- totaal aantal dagen bezetting in de periode 1 januari t/m 31 december 2023	4.183	24,54	102.665
Huishoudelijke kosten op basis van het aantal overnachtingen à € 9,43 per nacht (per wk € 60,00 x 1,10 / 7)			
- totaal aantal overnachtingen in de periode 1 januari t/m 31 december 2023	4.695	9,43	44.267
Totaal kosten			<u>146.932</u>
Af: toegekende subsidie 2023			140.586
Tekort over 2023			<u><u>-6.346</u></u>

Het aantal dagen is per cliënt berekend op basis van de verblijfsperiode vanaf de datum van opname tot en met de datum van vertrek en sluit aan bij de afgegeven indicaties. De tarieven zijn aangepast op basis van de consumentenprijsindex 2022.

De afrekening van de subsidie van de gemeente Dordrecht (zaaknr. 2023-0079) is akkoord bevonden door de accountant.